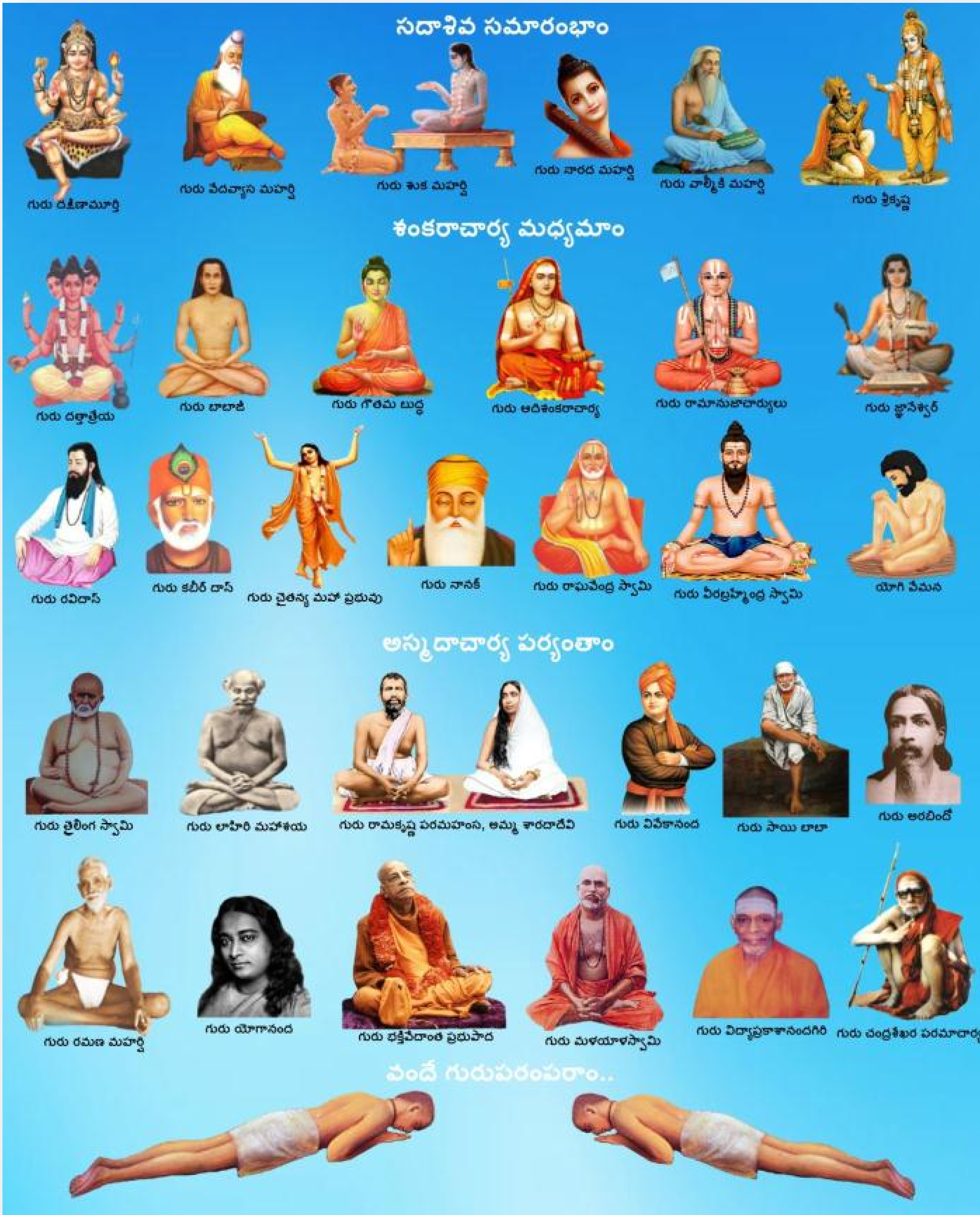
గురువులు

వివేకానంద

సత్యా సత్య పురుషత్వము

సదాశివ సమారంభాం
గురు దక్షిణామూర్తి
గురు వేదవ్యాస మహర్షి
గురు శుక మహర్షి
గురు నారద మహర్షి
గురు వాల్మీకి మహర్షి
గురు శ్రీకృష్ణ
శంకరాచార్య మధ్యమాం
గురు దత్తాత్రేయ
గురు బాబాజీ
గురు గౌతమ బుద్ధ
గురు ఆదిశంకరాచార్య
గురు రామానుజాచార్యులు
గురు జ్ఞానేశ్వర్
గురు రవిదాస్
గురు కబీర్ దాస్
గురు చైతన్య మహా ప్రభువు
గురు నానక్
గురు రాఘవేంద్ర స్వామి
గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి
యోగి వేమన
అస్మదాచార్య పర్యంతాం
గురు త్రైలింగ స్వామి
గురు లాహిరి మహాశయ
గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి
గురు వివేకానంద
గురు సాయి బాబా
గురు అరబిందో
గురు రమణ మహర్షి
గురు యోగానంద
గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద
గురు మళయాళస్వామి
గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి
గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య
వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120035768

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్ధం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాధ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

అంకితము.

ఏవి దేశ, భాషాభ్యున్నతులకుఁ ప్రధానసాధనములో, ఏ వివిజ్ఞాన కరదీపికలై మానవుని యజ్ఞాన మహాంధకారమును బారఁదోలి సరియైనమార్గమున నడిపించునో యట్టి భాషానిలయములలో నొకటియగు మా స్తంభాద్రి పురవరసంస్థాపిత "శ్రీ జ్ఞానవిద్యుత్ప్రవాహిన్యాంధ్ర భాషానిలయము"నకు నమ్రశిరస్కుఁడనై వేవేలభిమాన భక్తిపూర్వక వందనములతో నీచిన్ని గ్రంథము నంకితముగా సమర్పించు చున్నాఁడను.

ఇట్లు,
అనువాదకుఁడు.

సంపాదకీయము

శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి "The real and apparent man" అను సుప్రసిద్ధోపన్యాసమున కనువాద మగు నీ "సత్యాసత్యపురుషత్వము"ను తృతీయకుసుమముగ బ్రకటించ గలిగినందులకు సంతోషమగుచున్నది. విశేషధనికుడ గాకపోవుటచే మండలియెడ విద్యాభిమానులును, ధనాధికులును తమ సానుభూతి జూపుచు యింకను విశేష విద్యాసేవ జేయున ట్లను గ్రహించగోరుచున్నాను. ఇపు డతి వేలముగ సాయపడుచున్న మన్మిత్రులకును, విశేష శ్రమ గైకొని యాంధ్రీకరణముచేసిన శ్రీ వేంకటేశ్వరరావుగారికిని, నే నీ గ్రంథమాల సాపించిన నాటనుండి మహాసమర్థతతో నాకు తోడ్పడుచు కార్యభార మంతయు తామే నిర్వహించుచున్న శ్రీరాములుగారికిని నా కృతజ్ఞతాభివందనముల నర్పించుచున్నాను.

ఇట్లు,

మాటేటి వరవరరావు,

సంపాదకుడు.

వివేకానంద స్వాములవారు.

శ్రీ స్వాములవారి
యుపదేశ వాక్యరత్నములు

నీవు హిందూ దేశీయుఁడవనుయభిమానముఁగలవాఁడవై యుండుము..

.... ఓభారతీయుఁడా! సీత, సావిత్రి, దమయంతులు స్త్రీధర్మమున నీ కాదర్శులని మఱవకుము. విరాగులలో నెల్ల విరాగియగు నుమాశంకరుఁడు నీ పఱదేవత యని మఱవకుము. నీ వివాహము, నీధనము, నీప్రాణము, నీయింద్రియ లోలతకును, శరీరసుఖములకొఱకును గావనుట మఱవకుము. ఆజన్మాంతము నీవు భవాని కర్పితుండవైతి వనుట మఱవకుము...

.... ఓశూరాగ్రణీ! నీవు హైందవుఁడవైనందుల కభిమానము గలిగి యుండుము. 'నేను భారతీయుఁడను, ప్రతి భారతీయుఁడును నాసోదరుఁడు' అని అనుకొనుము. ఇంతేల! మూఢుఁడగు భారతీయుఁడును, పంచముఁడగు భారతీయుఁడును, నా సోదరులు' అని పలుకుము. 'చింపిరి గుడ్డలు ధరించిన (నిరుపేదలైనను) హైందవులు నా సోదరులు. హైం

దవులే నాప్రాణము. హిందూదేశపు దేవతలే నా దేవతలు. హిందూదేశము నాకు బాల్యమున నుయ్యాల తొట్టె యయ్యెం యౌవనమున విలాసారామముగ నుండెను. వృద్ధాప్యమున పావనమగు నేకాంతప్రదేశముగనుండు' నని యుచ్చైస్స్వనముతోఁ జాటుము. 'సోదరా! హిందూదేశక్షేత్రము నాకు మహోన్నత స్వర్గతలము. హిందూదేశపు మేలే నామేల'ని నుడువుము. ఓయీశ్వరీ! ఓజగన్మాతా! పౌరుషము నొసంగుము. ఓయాదిశక్తి! నాపిరికితనమును దొలఁగించుము. నన్ను బురుష నామార్హునిగ నొనర్పుము. అని దివారాత్రములు ప్రార్థించుచుండుము.

ఓం

విజ్ఞాపనము

శ్లో॥ యదాయదాహి ధర్మస్యగ్లానిర్భవతి భారత
అభ్యుత్థానమధర్మస్య తదాత్మానం సృజామ్యహమ్.
భగవద్గీత అ. 4. శ్లో. 7.

"ఎప్పుడెప్పుడు ప్రపంచమునందు ధర్మముతగ్గి, యధర్మము ప్రబలుచుండునో, యప్పుడెల్ల ధర్మసంస్థాపనార్థము నే నవతరించుచుండు" నని శ్రీకృష్ణభగవానుఁడు సెలవిచ్చియున్నాఁడు. ఈలాగుననే యీ యాచారము నేఁటివఱకును జరుగుచునేయున్నది. లోకులు విద్యావిహీనులును, జ్ఞానశూన్యులునై యజ్ఞానాంధకారమునంబడి పథచ్యుతులగుచుండునపుడెల్లను నొక మహాపురుషుఁడుదయించి వారికిఁ జేయూఁత యొసంగి విద్యా, జ్ఞానమనెడి దివ్వెచే నాయజ్ఞానాంధకారముం బాపి సన్మార్గగాములంజేయుచుండుట చరిత్రజ్ఞానముఁ గలవారికెల్లను దెలిసిన విషయమే. ఇట్టివారే మహాపురుషులు; మఱియు నిట్టివారి జన్మములే యవతారములు. కావుననే శ్రీకృష్ణభగవానులు గీతయందు మఱియొకచోట "ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామియుగేయుగే" యని కూడ జెప్పియున్నారు.

నేఁడుసానఁబెట్టి పదను పఱచిన ఖడ్గము పని లేకపోవుటచేఁ గొంతకాలమునకుఁ ద్రుప్పుపట్టి మొండివడిపోవుచుండు లాగుననే యొకప్పుడుద్ధరింపఁబడిన ధర్మము ఆసంస్కర్త పోయినతోడనే ప్రచారము లేకుంటమింజేసి కొంతకాలమువఱకు నాచరణయందు లేకపోవును. అప్పుడప్పుడే నూతనసంస్కర్తలావశ్యకములగుచుందురు. దేశమునందు జీవహత్యలు మెండై యజ్ఞానాంధకారమావరించుచుండినప్పుడు బుద్ధునివంటిమహాత్ముఁడుదయించి దేశోద్ధరణకై తనశరీరము నర్పించి, పతితులైన ప్రజల మరల ధర్మమార్గమునకుఁ ద్రిప్పఁగలిగెను. పిమ్మట నీలాగుననే యవసరములగునప్పుడెల్లను శంకరాచార్యులు, రామానుజాచార్యులు, మధ్వాచార్యులు, ఏసుక్రీస్తు, లూతరు, జోరాస్టరు మొదలుఁగాగల నెందఱెందఱో మహాత్ములుదయించి జీర్ణమతోద్ధరణముఁ జేయుచువచ్చిరి. మరల నిక్కాలమునఁగూడ దేశములోని ప్రజలు కూపస్థమండూకములై యితఱదేశ సంపర్కము లేక మూఢులగుచున్నారు. ఒకకాలమున మనభారతజాతీయసోదరులు ప్రపంచమునం దనుపమానులై, యెల్లవిద్యలకును, కళలకును, శాస్త్రములకును బుట్టినిల్లయి నాగరతతోన్నత శిఖరము నధిరోహించియుండిరి. అప్పుడు వారిభాష సంస్కృతమగుటచే నెల్లగ్రంథములును నాభాషయందే యుండెడివి. విద్యార్థికు లిప్పుడాంగ్లేయ భాషయందు లేని గ్రంథమే భాషయందును లేదని తలచుచుండులాగుననే యప్పుడాదిభాషయగు సంస్కృతమునందులేని గ్రంథము ప్రపంచముననే లేకుండెను. కాలవశమున హైందవజాతి పారతంత్ర్యమునఁబడి మునిఁగి

పోవుటచేతను, రాజకీయభాష వేరగుటచేతను, ఉదరపోషణార్థము ప్రతిహిందువున కాభాషయే నేర్చుకొనవలసియుండుటచేతను, చదువుకొను కొందఱైనను నందలి సరియైన యభిప్రాయములను గ్రహించి చదువువారు కాకపోవుటచేతను, నానాఁటికి సంస్కృతము సన్నగిల్ల నారంభించెను. తుదకు మనహిందువులాత్మ గౌరవమును విడనాడి కుక్షింభరత్వమునకు లోనై యుగ్గుపాలతోడనె యితరభాషల నేరువ నారంభించుచు, మన మాతృభాషయగు నాదిమభాషను మొదలంట నశింపఁజేసిరి. మనభాషయందడఁగి యుండిన మతాధ్యాత్మిక, భౌతికార్థిక, పారిశ్రామికాది యమూల్య విషయ రత్నముల నెల్లను మనము గ్రహింపలేక పోయితిమి. మీదు మిక్కిలి మన భాష. మన శాస్త్రముల వలన నితర దేశముల వారు బాగుపడి, మనమతమును మనపవిత్ర గ్రంథములనే నిశ్చయమును గ్రహింపఁజాలక ఖండించుచు తద్విరుద్ధముగఁ దమవానిని భూషించుకొనుచు, శైశవత్వముండి వారిభాషాసాంప్రదాయమునఁ బెఱిఁగిన మనలఁ బూర్తిగ నంధులనుగాఁ జేయుచున్నారు. మనభాషయందు మనకుఁ బూర్తిగఁ బరిచయము లేకపోవుటచేతను, మనమితరభాషా సహవాసమునం బెంపఁబడుట చేతను, మనకు మన తొంటి యౌన్నత్యము మఱచిపోయి, ఇతరుల యభ్యున్నత ప్రాశస్త్యమును గొనియాడుచు సంతోషింపవలసిన కాలగ సంభవించినది. కావుననే ప్రస్తుతకాలమున బ్రపంచమునందలి యన్నిజాతులకంటెను హిందూ జాతియందు జాతీయాభిమానము సంపూర్ణముగ నశించినది. వీని యన్నిఁటికిని వేదభాషాంత

గర్భితమై పడియున్న మన గ్రంథముల యందు శ్రద్ధ వహించి యుండుటయే కారణము. కావుననె పూర్వోక్త న్యాయానుసారము ప్రస్తుతము దాదాపు గడచిన పావుశతాబ్దకాలమున నీదుస్థితి నుద్ధరింప శ్రీరామకృష్ణపరమహంసుల వారవతరించిరి. అప్పటికే మన దేశమున నానామతులు వారుండుటచే తాను జేయు బోధ సర్వజనత సమ్మతముగా నుండుటకై యిందు తాను హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవాది మతస్థుల విధివిధానముల జక్కగ గ్రహించి స్వానుభవమైన పిమ్మట సర్వజన సమాదరణీయ మగునట్లుగా "నదులెల్లను నెట్లు ప్రవహించినను తుదకా సర్వశరణ్యమైన మహాసముద్రమునే జేరునట్లు సర్వమతములవారలును సత్యమైన భక్తిఁ గలిగి యెట్లు పూజించినను నదియాపరమాత్మనే జేరు" నని గీతయందు శ్రీకృష్ణభగవానుఁ డర్జునునకు బోధించి నట్లు జనుల కుపదేశింపఁ జొచ్చెను. వీరు చిన్ననాటనుండియే మతపరిశోధనకుఁ గడఁగుటచే విద్యాభ్యాసమున కవకాశము చిక్కకుండెను; కాని సర్వమతసారమును ప్రపంచమెల్ల యెడల బోధింపవలయునను వారి పట్టుదలను నెరవేర్చుటకై యాయీశ్వరకృపాసంభూతులైన పట్టభద్రులు, బహుభాషాకోవిదులునగు వివేకానందస్వామి. యభేదానందస్వామి, శారదానందస్వామి మొదలగు కొందఱు శిష్యులు వారికి లభించిరి. వారును స్వామి కార్యనిర్వహణా ధురంధరులై భారత నాటకరంగమున తమ విజ్ఞాన సహజ తేజస్సుచేఁ ప్రకాశించుచుఁ గడచిన పావు శతాబ్దకాలమునఁ గొంద అస్తమించిరి. వారు తమ దండి వేషములచే 'స్వామి' యను

నామములం ప్రఖ్యాతిఁగాంచి హిందూమతమున నాపాదమస్త కమునూతనోజ్జీవము నిడి వెలుంగఁజేయ సమకట్టి యితరఖండ ముల యందు సయితము నీమతమును వ్యాపింపజేయుటకై యుపన్యాసముల నొసంగి యుండిరి. మఱియు నిప్పు డొసంగుచు పర్యటనము సలుపుచున్నారు. తెలిసినంతవరకు వీరిలో నంద అనుఁ దము యాధ్యాత్మికశక్తి సామర్థ్యములచే జగద్విఖ్యాత కీర్తనీయులై వెలుఁగుచున్నారు. మఱియు వీరు జపాను, చీనా, అయిరోపా, అమెరికాయున్నగు దేశాంతర, ఖండాంతరముల కేగి విద్యా, నాగరికతా పరిపూర్ణమునొందిన విదేశముల యందుఁ గూడ హిందూమతసంఘముల నెలకొలిపిరి. వీరి మృదు, మధుర వాగమృతధారల చేతను, హేతువుల చేతను, వాదము ల చేతను మఱియు నాధ్యాత్మిక శక్తిచేతను నాయా దేశ ముల వారనేకు లాకర్షింపఁబడి హిందూమతమును స్వీకరించిరి. ఇట్టి వీరిజన్మములచే సంకుచితము నొందిన సర్వజన శరణ్య మైన హిందూతత్త్వ రహస్యములు మరల వ్యాప్తిం జెందినవి. అందు మనశ్రీవివేకానంద స్వాములవారి వ్యాప్తిఁ గడంగిన వారిలోను, రామకృష్ణపరమహంసుల వారి శిష్యులలోను మొదటివారు వీరత్యాగస్వామికార్యధురంధరులై, స్వార్థత్యా గమును, దేశహితచింతనయు, క్షమయు, నోర్పును, సహనము ను, సర్వసౌభ్రాతృత్వమును గలిగి యనేకములైన కష్టపరంప రల నీఁదుకొనుచు, ననేకపర్యాయములు మనహిందూదేశాంత ర్భాగము లేకాక, ఖండాంతరములకుఁ గూడనేగి యుపన్యసించి సర్వాత్మకమైన హిందూమతధ్వజమును నాటి కృతకృత్యులై

స్వామిఋణముఁ దీర్చుకొనిరి. ఇట్టి వీరి పావన చరిత్రమును, విరళముగఁ జదువఁగోరు మాచదువరులు శ్రీ కొండిపర్తి వీరభద్రాచార్యుల వారిచే వ్రాయఁబడి యాంధ్రభాషాభి వర్ధనీ సంఘమువారిచేఁ బ్రచురింపఁబడిన 'శ్రీ వివేకానందస్వామి జీవితమ'ను నాలవ గ్రంథమునుఁ బఠింతురుగాక.

ఇట్లు స్వాముల వారిచేత నుపన్యసింపఁ బడిన యుపన్యాసము లాంగ్లేయభాషయందనేక సంపుటములుగ నిండియున్నవి. ఈస్వాముల వారిచే నారంభింపఁబడిన కార్యములచ్చటచ్చట నిప్పుడు శ్రీయభేదానందస్వాముల వారిచేఁ బూర్తిఁగావింపఁబడుచున్నవి. వీరిరువురు సమకాలీనులును, నొకేగురువుయొక్క శిష్యులునగుటచే నుపన్యాసములందలి యనేక విషయములు దాదాపు కలియుచునేయుండును. వీరిట్లు కుప్పతెప్పలుగ నుపన్యసించుచుండినను వీరియుపన్యాసములును బోధలును, తఱుచుగ నాంగ్లేయభాషయందును, నప్పుడప్పుడు సంస్కృతమునందును జేయఁబడుచుండుటచే నాయాభాషల యందు వెనుకఁబడియున్న సామాన్యజనులా యుపన్యాసముల వలనఁ గోరినట్లు లాభమును బొందఁజాలకున్నారు. ఆంగ్లేయభాష నభ్యసించినవారుఁ గూడ వారి యుపన్యాసములందలి గూఢమును గ్రహింపఁజాలనివారనేకులున్నారు. ఈలాగుననే మఱికొందఱు స్వాములు ఫార్సీభాషయం దుపన్యసించిరి. కాని యవియు సర్వజనగ్రాహ్యములుగావు. గావుననే కొందఱు విద్యార్థికులీయుపన్యాసములఁ దమతమ మాతృభాషలయందు సర్వజన సులభమగు శైలిని వ్రాయుచు, నాయాభాషాసేవకుల

కొఱకయమూల్యమైన విజ్ఞానసంపద నొసంగుచున్నారు. అట్లు చేయుచుండుటయే విద్యాధికులకు ధర్మము. మనమాతృభాష యగు ఆంధ్రభాషయందింకను నాయుపన్యాసములన్నియుఁ బూమునఁ గొన్నికొన్నియుపన్యాసములు మాత్రమాంధ్రభాషయందు భాషాంతరీకరింపఁబడినవి. పూర్వోక్తసదాహృతమైన శ్రీ కొండిపర్తి వీరభద్రాచార్యులువారే పై స్వాములవారి చరిత్రయందు అయిరోపా, అమెరికా ఖండములయందు స్వాములవారిచే నొసంగఁబడిన యుపన్యాసముల సారాంశములను సంగ్రహముగ వ్రాయించియున్నారు. మఱియు నందూరి మూర్తిరాజు బి. ఏ. గారు మరికొన్ని యుపన్యాసములను మన భాషయందు భాషాంతరీకరించి యున్నారు. కావున వీరిరువురు నాంధ్రప్రపంచకమునకెంతేయు నభివందనీయులు. ఈస్వాముల యుపన్యాసములన్నియు సాధారణముగ జూచుటకు శైలి నాతికఠినమై సామాన్యములైనవిగఁ జూపట్టును. కాని సంస్కృతమందైనను, లేక మఱే యితరభాషయందైనను నుపనిషదాదిగ్రంథములఁ బఠించినవారు నీ యుపన్యాసము లన్నియు "హిందూధర్మమునకాధారభూతములైన యుపనిషదాది యుద్గ్రంథముల సారాంశము"ను నాయభిప్రాయముతో నేకీభవింపక పోరు. ఈసారాంశమునకు, మూలమునకును నాంగ్లేయ వేషములను వేసి దేవభాషయగు సంస్కృతభాషాపరిచయము లేని మతాంతరులైన, ఖండాంతరులు వానిం జదివియు, వినియు, హిందూమతమునకాధారభూతములైన మూల కారణములను బాగుగ గ్రహించి, సత్యాసత్యాన్వేషణము జేసి

నిజమూరయుదురని వారి యెదుటఁ బెట్టఁబడినవి. వారు నీనిశ్చయాంశములను గ్రహించిరి. కాని మన యాంధ్రులందఱింకను నా యుపన్యాసముల యమృతసారముఁ గ్రోలఁ జాలకున్నారు. మన భాషయందింకను, నాయుపన్యాసములన్నియుఁ బూర్తిగ నేకరింపఁబడియుండలేదు. సాధ్యమైనంత త్వరితగతిని, వారి వారియోపినకొలఁది ప్రయత్నము సలిపి యట్టి మహనీయుల కార్యములన్నియు (Works) విద్యార్థికులు మన మాతృభాష యందుఁ బరివర్తనముఁ గావించి యితర యాంధ్రసోదరుల కృతజ్ఞతకుఁబాత్రులుఁగావలయును. కావున మనస్వామిఁ వారిచే నుత్తరయమెరికాయందలి న్యూయార్కుపట్టణమునఁ జేయబడిన "ది రియల్ అండ్ అపియరెంట్ మ్యాన" (The real and apperant man) ను మహోపన్యాసము నిదివఱకెవ్వరు నాంధ్రభాషయందు వ్రాసియుండమిం జేసి నే నావని నారంభింప సమకట్టితిని. నాపరిమితమగు విద్యా, విజ్ఞానములఁబట్టి నే నీ మహావిషయము నుపక్రమింప నసమర్థుండనని పూర్తిగ నెఱింగియు, నిందులకు సాహసించి నందులకు భాషాభిజ్ఞులుమన్నింపఁ బ్రార్థితులు.

ఢిల్లీపట్టణము నందలి యాంగ్లో సంస్కృత పాఠశాల యందు బూర్వము ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండిన పండిత మహానారాయణను వా రీ యువన్యాసము నింగ్లీషు నుండి యురుదు భాషకు మార్చి యున్నారు. అయ్యది నాకు లభించుటచే నాంగ్లేయ భాషయందలి యాయుపన్యాసముఁగూడఁ జక్కఁగా విని యాంధ్రీకరింపఁబూని యిప్పటికిఁ

జాలకాలము క్రిందటనే ముగింపఁగలిగితిని. కాని కొన్నియనివార్యాటంకములచే శీఘ్రముగ దానిఁ బ్రచురింపఁ జాలకపోతిని. నాకిదియే ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచేతను, విషయ మతిగహనమై యొప్పుచుండుటచేతను, నిందేవేనిఁ గొన్నిలోపములుండిననుండ వచ్చును. కావున మాచదువరులు స్వాములవారి యందలి భక్తి, విశ్వాసములచేతను వారియీయుపన్యాసము నందలి గంభీరవిషయామృత సారముచేతను దనిసి నాలోపములం ద్రోసిపుచ్చి మంచినే గ్రహింతురని వేఁడుచున్నాను.

ఈగ్రంథము నురుదూభాషయందు వ్రాయబడినదని కూడ తెలియనివారు నెచ్చటనో హిమాలయాపర్వత ప్రాంతములలోనున్న మాయావతి పట్టణమునుండి తెప్పించి నాకొసంగి, నన్నాంధ్రీకరింప ప్రోత్సాహ పఱచినట్టియు, నాంగ్లేయ భాషయందలి నీ యుపన్యాసమును నాకు సావకాశముగ జదివి వినిపించి నాయుద్యమమునకు సాయపడినట్టియు బ్ర. శ్రీ. హరి బాపయ్యశర్మగారికిని, మఱియు నా యెల్లయుద్యమములకును చేదోడు వాదోడుగా నుండు బ్ర. శ్రీ. ఇటికేల వేంకట రాజేశ్వరరావు న్యాయవాదిగారికిని తదితరస్నేహ బృందమునకును, నుర్దూభాషయందు దీని భాషాంతరీకరించిన పండిత మహానారాయణగారికిని నాకృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచు గ్రంథవిస్తరభీతిచే నీవిషయము నింతటితో విరమించుచున్నాను.

5-1-24 ఫ॥
10-10-14 క్రీ.
ఖమ్మమ్మెట్టు

ఇట్లు, భాషాసేవకుడు
జములాపురపు (మాదిరాజు)
వేంకటేశ్వరరావు

నేనీ మహోపన్యాసమును బరివర్తనముగావించి క్రీ. శ. 29-12-11 న ముగించినను నేటివఱకు కారణాంతరములచేఁ బుస్తకరూపమునఁ బ్రకటింపఁజాలనైతి. ఇప్పుడు దీనిఁ గ్రంథరూపమునఁ బ్రకటింపవలయునని నాకు సంకల్పముదయింప నేన క్కార్యమునకుఁ గడంగితి. అంత శ్రీవేంకటేశ్వరగ్రంథమాలాధికారులగు బ్ర.శ్రీ. చిలుకూరు శ్రీరాములుగారు ప్రసంగవశమున నీవిషయమును దెలిసికొని యీ గ్రంథమును దమకొసంగుడనియు; దమగ్రంథమాలయందుఁ దృతీయకుసుమముగఁ బ్రకటింతు మనియుఁ గోరిరి. స్నేహవాత్సల్యముచే వారి కోరిక నంగీకరించి యీకరగ్రంథము మొదటికూర్పును వారిమండలికెంతయు సంభరితోత్సాహముతోఁ గృతజ్ఞతాపూర్వకముగ సమర్పించుకొనుచున్నాఁడను.

తుద కొక్క చిన్న విషయము మనవి చేయవలసియున్నది. శ్రీ స్వాములవారి చిత్రపటమును విశేష పరిశ్రమచేసి కలకత్తాయందలి ఉద్బోధినీ ఆఫీసునుండి తెప్పించి నాకొసంగిన ఆంధ్రాభ్యుదయ పత్రికాధిపతియగు బ్ర.శ్రీ. కోకలసీతారామశర్మగారికిని, పూర్వోక్త కంపినివారికిని, తమమండలియందు నాయీ చిన్నిగ్రంథము నాధారముగాఁ గైకొని ప్రచురించిన వెంకటేశ్వర గ్రంథమాలాధికారులకును, సత్వరముముద్రణాకార్యమును నెఱవేర్చి గ్రంథమునొసంగిన వాణీముద్రాక్షరశాలాధికారులకును, అచ్చుచిత్తులు దిద్దుటయందు నాకుఁదోడుపడిన బ్ర.శ్రీ. వేముగంటి రామకృష్ణారావు న్యాయవాదిగారికిని నేనెంతయుఁ గృతజ్ఞుడ.

ఇట్లు,

18-12-25, ఏలూరుపాలెం. జ. వెంకటేశ్వరరావు.

ఓం

శ్రీ సత్యాసత్య పురుషత్వము.

మనము నిలచియున్నాము. మనదృష్టి ముందునకు ప్రసరించుచున్నది. అదికొన్ని సమయములయందు మైళ్ళదూరము సహితమవలీలగ వ్యాపించుచుండును. తనయందు విజ్ఞానముత్పన్నమైనప్పటినుండి మానవుఁ డీకార్యమును జేయుచునేయున్నాడు. ఆతఁడెల్లప్పుడు భవిష్యద్విషయమును గూర్చియే విచారించుచుండును. మనయీయాయుపాధినశించినపిదప మనమేమగుదుమను విషయమును గనుఁగొనవలయునని యాతఁ డెల్లప్పుడుఁ గోరుచుండును. ఈసమస్యా విస్పష్టతకై వివిధ సూత్రములల్లఁబడినవి. సిద్ధాంతములపై సిద్ధాంతము లుపపాదింపఁబడినవి. ఒకశాసనముతరువాత వేఱొక శాసనము తొలఁగింపఁ బడుచున్నది. మానవుఁడెంతవఱకీవిషయమును గూర్చి విచారించుచుండునో ప్రపంచమెంత వఱకు స్థిరముగనిలచియుండునో యంతవఱకీలాగుననే జరుగుచుండును. అయిన నీవిధానములయందుఁ గొంతవఱకైన సత్యముండుటావశ్యకము. కాని వీనియందనేకములసత్యములు. నాచే నీవిషయమునందిండియాదేశమున బరిశోధింపఁ

బడినవాని పర్యవసానములను సమూహమును మఱియు నభిప్రాయములను మీకు నివేదింపఁబూనుచున్నాను, కాలక్రమమున హిందూదేశమందలి విద్వాంసులచే గ్రహింపఁబడిన వివిధాభిప్రాయముల నీవ్యాసమున సమావేశపరచుటకై ప్రయత్నింపఁబూనుచున్నాను. తత్వశాస్త్రము నాధ్యాత్మిక శాస్త్రముతోఁగలుపుచు సాధ్యమైనంత వఱకువీని నాధునిక విద్వాంసులయభిప్రాయములతో నేకీభవింప జేయుటకై ప్రయత్నించెద.

ఏకత్వమును కనుఁగొనుటయే వేదాంత తత్వమునందలి యొకముఖ్యాభిప్రాయము. హిందువులయొక్క విజ్ఞానంచిన్నచిన్న ప్రత్యేకాంతర్విషయముల లెక్కసేయునది కాదు. వారెల్లప్పుడు సర్వజన శరణ్యమైన మహావిషయమునుఁ గూర్చియే విచారించుచుందురు. ఏవస్తువును కనుఁగొనుటవలన యెల్లయితరవస్తువులను దెలియనగునో? యనునదొకవిషయము. ఉదహారణార్థము:- మంటిగడ్డనుగనుఁగొనుటచే నామట్టితోఁ జేయఁబడునెల్లవస్తువులమర్మములును దెలియబడును. ఈలాగున నేయీస్థూలప్రపంచమున కాధారభూతమైన వస్తువేదియో? ఏవస్తువును గనుఁగొనుటవలన నీప్రపంచమంతయు దనకుఁదానే స్వయముగఁ దెలియఁబడునో యనునదొక విధమైన పరిశోధనము. హైందవ తత్వవేత్తల యభిప్రాయానుసారము ప్రపంచమంతయు నేకపదార్థముగ మారఁగలుగును. దానినే వారాకాశమందురు. మనము మన చుట్టుప్రక్కలఁగాంచునట్టియు, గ్రహించునట్టియు, స్పృశించునట్టియు ప్రతిపదార్థము నాయాకాశమునుండి బయలువెడలు ప్రత్యక్షభిన్నరూపమే. అది సర్వావకాశములంగప్పి యతిసూ

ష్మమై యుండును. మనము గాంచుచున్న ఘనపథార్థములు, ద్రవపదార్థములు, వాయుపథార్థములు, శరీరము, రూపము, భూమి, సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు నక్షత్రములు మున్నగు నెల్ల పథార్థములు నీయాకాశముననే మిశ్రమమైయుండును.

సృష్టి నిర్మాణమునకై యీయాకాశముమీఁదఁ బనిచేయుఁ బదార్థమెద్ది? ఆకాశముతోఁగూడనొక సర్వవ్యాపకమైన శక్తియుఁగలదు. ఏశక్తివలన ఈసృష్టిస్థిరముగనిలిచియున్నదో మఱియు దేనివలన ఆకర్షణము తనపనిచేయుటయేగాక సంకల్పము (Thoughts) లుదయించుచున్నవో, యవియన్నియు నాశక్తి యొక్క చిత్రములే. దానినే హిందువులు ప్రాణమందురు. యీ ప్రాణమే యాకాశముమీఁదఁ బనిసేయుచు సృష్టిరచన చేయుచున్నది. కల్పాదియందీ ప్రాణము అనంతమైనయాకాశ మహాసముద్రమునందు నిద్రావస్థనుండును. ఆదియందిది చలనము లేక నిశ్చలముగనుండును. తరువాత నాయాకాశ సముద్రమున ప్రాణముయొక్క పనిసేయుటవలన యొకకంపన (Vibration) ముదయించును. ఈ ప్రాణము చలనము సేయ నారంభించినప్పుడు ఈ సముద్రమునుండి నానావిధములైన శరీరములు, సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, నక్షత్రములు. భూమి, మానవుఁడు. తిర్యక్కులు, జడములు, వృక్షములు ఇత్యాదియెల్ల విధములైన శక్తులును, నానారూపములైన యాకారములును వ్యక్తమగు చున్నవి. కావున శక్తియొక్క ప్రతియభివ్యక్తరూపమును వారివారి యభిప్రాయానుసారము ప్రాణమే యైయుండును. మఱియు ప్రతిభౌతికాభివ్యక్తరూపముఁగూడ నాయాకాశమే. ఈకల్ప

మంతమగునప్పుడు మనచే ఘనపదార్థమనఁ బడుచుండు ప్రతి వస్తువును పరిణామమునొంది వేఱురూపమును దాల్చును. ఆ రెండవ దివ్యమైన రూపమే ద్రవపదార్థ రూపము. మరలనది వాయురూపముగ మారును. పిమ్మటనది దానికంటెను మిగుల సూక్ష్మరూపమును దాలిచి, కంపనముతోఁగూడి యొక విధ మగు యుష్ణమగును. తరువాత నది స్వస్వరూపమైన యాకా శము యొక్క స్థితియందు పరిణమించును. మనచేఁబిలువఁబడు ఆకర్షణము, చలనము, కంపనము మొదలగు పదార్థములెల్లను క్రమక్రమముగ నా నిజమైన ప్రాణముననే లయమగును. ఈ విధమున యెడతెగక ప్రవృత్తి, నివృత్తులు పరంపరా జనిత ములై యొప్పుచుండును. అనఁగా నొకప్పుడు వ్యాప్తమైయున్న పదార్థము మరియొకప్పుడు సంకుచిత మగుచును, ఒకప్పుడు సంకుచితముగనున్న వస్తువు వేఱొకప్పుడు వ్యాప్తము నొం దుచునుండును. వ్యాప్తమనఁగా దృశ్యము. సంకుచితమనఁగా నదృశ్యము. దీనినే ప్రకృతిశాస్త్రీయ సాంకేతిక పదములలో నిట్లు చెప్పుదురు, అదియొక కాలమున దృశ్య మగుచుండును. వేఱొక కాలమున మరుఁగుపడి పోవుచుండును. లేక యొక వేళ నిరర్థకమును, ప్రాలుమాలినదియును, మఱియొక వేళ కార్య కారియును, చుఱుకుఁదనముఁ గలిగినదియు నగుచుండును. ఈమార్పులెల్లప్పుడు నీవిధముగనే కలుగుచున్నవి.

అయిన నీపృథక్కరణము గూడ సంకుచితమే. ఈలాగు ననే యాధునిక ప్రకృతిశాస్త్రముగూడ నీవిషయమున విశేష ముగఁ బరిశోధనము చేసియున్నది. ఇంతకుమించి ప్రకృతిశాస్త్ర

ములు పరిశోధన చేయంజాలవు. అయిన నీపరిశోధనము నిజముగ కట్టుబడి యుండలేదు. ఏపదార్థమును కనుఁగొనుటవలన మిగిలినప్రతివస్తువును కనుఁగొననగునో యట్టి పదార్థమును మనమింకను తెలిసికొనకున్నాము. మనము ప్రపంచమునంతను రెండుభాగములుగ విభాగించితిమి. మనము వానిని జడము, శక్తియునందుము. హిందూదేశపు ప్రాచీనపండితులు వీనిని ఆకాశము ప్రాణమునందురు. పిమ్మట నాకాశము, ప్రాణములను వాని నిజస్థితులకు మార్చుటయే. ఈరెంటి నింతకంటెను న్తైమ పదార్థమునకు మార్పనగును దానినే మనస్సందుము. మనస్సు లేక మహత్తు నుండియే యీ రెండు పదార్థములు పుట్టినవి. ఇదియే ప్రపంచమునంతటను వ్యాప్తమైయున్న మానసికశక్తి. ఈ మహత్తే ప్రాణమునకంటెను, ఆకాశమునకంటెను అతిసూక్ష్మమైనసృష్టిని వ్యక్తీకరించుచున్నది. ఈ చిచ్ఛక్తియే రెండుపదార్థములుగ విభజింపబడినది. ఇదియే భిన్నరూపముల నొంది ఆకాశము, ప్రాణములయొక్క రూపమున పరిణమించిన దనునట్టి సాధారణాభిప్రాయము మొదటి నుండియే కలదు. ఈ సృష్ట్యోత్పత్తికి రెంటియొక్క సంయోగమే కారణము,

మరలమనము ఆధ్యాత్మిక విద్యావిషయమునకువత్తము నేను మీవంకఁ జూచుచున్నాను. స్థూలదృక్కులు నేత్రముల ద్వారా నావఱకు వచ్చుచున్నవి అవి యింద్రియనాళములద్వారా మెదటివఱకు వ్యాపించుచున్నవి. స్థూలనేత్రము దృష్టియొక్క యవయవము కాఁజాలదు. అదియొక బాహ్యగోళకము. (ఉపకరణము) ఏలయన:—దృక్ఛక్తిని మొదటివఱకు, గొంపోవు వెను

కటినిజావయవమొకటి నశించినచో నాకిరువది నేత్రము లుండియు నేను మిమ్ముఁ జూడఁ జాలకుందును. అవయవము తనగోళకమునుండి భిన్నమైయుండును. గోళకము లేక బాహ్యనేత్రమునకు వెనుక అవయవముండును. కావుననే యక్షిగము(Retina) (దృష్టి విజ్ఞానముండు నేత్రముయొక్క మొదటిపొర) యొక్క రూపమెంత పరిపూర్ణముగ నిర్మింపఁ బడినను నేను మిమ్ములఁ జూడఁ జాలకుందును. ఈలాగుననే శరీరమునందు ప్రతి యింద్రియమువెంట నొక బాహ్యోపకరణమును, దానికి వెనుక నొక యవయవమును నిర్మింపఁబడియుండును. అయిననీ రెండు పదార్థములు మాత్రమే పనిచేయఁజాలవు. నేను మీతో మాటలాడుచున్నాననియు మీరు నామాట మిగుల శ్రద్ధమై వినుచున్నారనియు ననుకొనుఁడు. మధ్యనేదో యొక విషయము ఘటిల్లును. అనఁగా నొక ఘంట శబ్దింపఁబడిన దనుకొనుఁడు. ఆగంటయొక్క శబ్దమును మీరు వినకపోవచ్చును. ఆశబ్దము యొక్క ధ్వని మీకర్ణమునందుఁ జొచ్చినది; మీశ్రవఃపుటమును డీకొనినది, మఱియు నది జ్ఞానతంతువులద్వారా మెదటివఱకు వ్యాపించినది. అయినను మీరు వినకున్నారు. ఈశక్తిని మెదటివఱకు వ్యాపింపఁజేయఁజాలిన పనియంతయుఁ జేయఁబడియు దానిని మీ రేల వినకున్నారు? అనుప్రశ్నయొకటి యిచ్చట నుత్పన్నమగునుగదా. అప్పుడు వీనితోఁబాటు మఱియొక పదార్థమావశ్యకమనియే చెప్పవలసి వచ్చును. మనస్సుయొక్క శ్రద్ధ యిటువైపు లేకుండెను. ఇదియే యామఱియొక పదార్థము. మనస్సీ యవయవమునుండి భిన్నమై యుండునప్పుడు మెదడు

దానిచెంతకెట్టి విషయమును గొనిపోయినను యది దానినివిశ్వ
సింపకుండును. అది ఆయవయవము వైపు శ్రద్ధవహించి యుండు
నపుడుమాత్రమే ఆవిషయము మనస్సునకు వ్యాపించును. ఇప్ప
టికిని సంపూర్ణత నొందలేదు. ఉపకరణము బయటినుండి శక్తు
లను గొనివచ్చినను, అవయవము వానిని లోనికిఁ గొనిపోయి
నను మనస్సు ఆ అవయవముతో నేకమైనను అభిప్రాయము
పూర్తిగ వ్యక్తము కాఁజాలకుండును. ఇచ్చట మఱియొక
పదార్థమావశ్యకము. అదియే పునరాగమము (Re-action)
లోనికిఁ గొనిపోఁబడినవిషయము పునరాగమ మొందును. ఈ
పునరాగమముతోడనే యావిషయము సుబోధకమగును. బయ
టనుండిన వస్తువు వేఱొకపదార్థము ద్వారా మెదడులోనికి
వ్యాపించును. మనస్సుదానినిఁ గొనిపోయిబుద్ధికి నివేదించును.
అదియేదానికి పూర్వముండిన గుణములతో మిశ్రమమొందించి
మరల మరలుట కొకమార్గమును గల్పించును. ఈ పునరాగ
మముతో జ్ఞానముగూడ నుండును. పిమ్మట యిచ్చ. ఛాయను
పునరాగమ మొందించు మానసిక పరిణామస్థితియే బుద్ధియనఁ
బడును. అయిననిప్పటికిని పూర్ణము కాఁజాలదు. మఱియొండు
నావశ్యకమును గలదు. ఇచ్చట ఛాయాగ్రహణ యంత్ర మొండు
గలదనుకొనుఁడు. మఱియు గుడ్డయొక్క జవనికయు నొకటి
గలదు. ఆతెరపైనొక పటముయొక్క ఛాయను దీయుటకై
ప్రయత్నము సలుపవలసిన నేనేమిసేయవలయును? నేను కాంతి
యొక్క భిన్నములైన కిరణములను జంత్రిముద్వారా జవని
కపై ప్రసరింపఁజేయుదును. వానినొకచోఁ జేర్తును. పటమును

వేయుట కనువగు వస్తువేదైన గ్రహించుటయుఁ గూడ నావశ్యకము. ఆవస్తువు నిశ్చలమై యుండవలయును. ఏలయన:—తీవ్ర చలనముచేయు పదార్థముపై నేనుపటమును వేయఁ జాలకుందును. కావున నాపదార్థము నిశ్చలమయ్యే యుండి తీరవలయును. నేనుదానిమీఁద ప్రసరింపఁజేయు కాంతియొక్క కిరణములు కంపనము సేయుచుండును. ఈ కంపనము చేయుచుండు కాంతియొక్క కిరణములు చలనములేక స్థిరముగనున్న పదార్థముపైననే ప్రసరింపఁ జేయవలయును. లేక సమీకరింపఁ జేయవలయును; లేక పరిపూర్ణము నొందింపవలయును. మన అవయవములవలన లోనికిఁ గొనిపోఁబడునట్టియు మనస్సునకు నివేదింపఁబడునట్టియు, నామనస్సు ద్వారాబుద్ధివఱకు వ్యాపింపఁ జేయఁబడునట్టియు నగుశక్తుల స్థితియుఁగూడ నిదియే. ఈకార్యమునకు వెనుక రూపపటమునకనుకూలమైనఅనఁగామనముభిన్నమైనశక్తులనెల్ల దానిపై నేకముచేయుట కనుకూలమగు నిశ్చలమైన యాధారపదార్థ మొకటి యుండువఱకును నది పూర్ణము కాఁజాలదు. మన యస్తిత్వముయొక్క రూపాంతరములనెల్ల నొకచోఁ జేర్చువస్తువేది? ప్రతిసముసమును చలించుచుండు వస్తువుయొక్క రూపమును స్థిరముగనుంచు పదార్థమెయ్యది? ఏవస్తువుపై మన వివిధశక్తులెల్లను సమకూరుచుండునో, మఱియు నేదియన్నిటికినియొకరూపమును నిర్మింపఁజాలునో యావస్తువెద్ది? ఈవిషయ సారాంశమును గ్రహించుటకై మఱి యొండుపదార్థముండు టావశ్యకమని మనకు బోధపడుచున్నది. మఱియునది శరీరము, మనస్సుననుసరించి చలనమొందక నిశ్చలమై యుండ

వలయున నెడి విషయముఁగూడ మనము జూచుచున్నాము. ఛాయాగ్రహణ యంత్రము పటమును నిర్మించుట కనుకూల మగు గుడ్డయొక్క జవనిక, కాంతియొక్క కిరణముల ననుసరించి యచలపదార్థమే; లేనిచో దానిపై పటనిర్మాణము కాఁజా లదు. అనఁగా దానిని గ్రహించున దవశ్యము వ్యష్టిపదార్థము. ఏవస్తువుపై నీమనస్సు ఎల్ల పటములను నిర్మించు చున్నదో, దేనిపై మనస్సుచేతను, బుద్ధిచేతను గాని రాఁబడిన శక్తు లెల్లను ప్రయోగింపఁబడుచున్నవో, స్వీకరింపఁబడుచున్నవో, యొకచోఁ జేర్పఁబడుచున్నవో యదియేమన యీ పదార్థము; దానినే మానవుని యాత్మయనుచున్నారు.

ఆకాశమనియు, ప్రాణమనియు విభాగింపఁబడిన పదా ర్థము సర్వవ్యాపకమైన మనస్సని (universal cosmic mind) మనము కనుఁగొంటిమిగదా. మఱియు మనము మనలో నీమన స్సునకతీతమైనఆత్మయను వేఱొకపదార్థమునుకనుఁగొందుము. ఈ ప్రపంచమునందు సర్వవ్యాపకమైన మనస్సు (universal mind) నకు వెనుకనొక యాత్మగలదు. ఆయాత్మయే నిత్య మైన పదార్థము; అదియే యెల్లప్పుడును జీవించియుండును; మఱియునదియే పరబ్రహ్మమనిపించుకొనును. ప్రతిమానవుని యందును ఆపురుషత్వముయొక్క ఆత్మ ప్రకాశించుచుండును. ఈసృష్టియందుసర్వవ్యాపకమైనమనస్సుప ాగుునఆకాశముప్రాణ ములరూపమున వ్యక్తమగుచున్నదో అలాగున నేపరిపూర్ణమైన యాత్మ మనస్సురూపమున వ్యక్తమగుచుండుట మనముగాంచు చున్నాము. నిశ్చయముగా మానవుని దీస్థితియేనా ? శరీరము

నుత్పత్తిఁజేయఁజాలు మనస్సిదియేనా? ఆతనియొక్క ఆత్మ ఈ మనస్సువలన జన్మింపఁబడినదియేనా? అనఁగా అతనియొక్క శరీరము, మనస్సు, ఆత్మ యనునవిమూఁడు నొకటియేనా? కాక నవియన్నియు నేకపదార్థముయొక్క భిన్నావస్థలా? మనము పోనుపోను ఈ ప్రశ్నమున కుత్తరమొసంగబడుదుము. స్థూలశరీరమొకటి గలదనియు, నాశరీరమునకు వెనుక అవయవము' మనస్సు, బుద్ధియుఁ గలవనియు వీని యన్నిఁటికిని వెనుక నాత్మగలదనియు మనమిప్పటికిఁ దెలిసికొనిన మొదటియంశము. అన్నిఁటికంటెను ముందు మనకు అత్మ శరీరము, మనస్సునకునుగూడ విలక్షణమై యొప్పుచున్నదను విషయము చక్కఁగా ద్యోతకమగుచున్నది. ఈ సమస్యపై మతములందుఁ గొన్ని భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. ఈ భిన్నాభిప్రాయమునకు కారణమేమన: సాధారణముగ ఆత్మసగుణమని ద్వైతవాదుల యభిప్రాయము అనఁగా ఆత్మ భిన్నగుణపరిపూర్ణమనియు, సుఖదుఃఖములకాత్మ సంబంధము గలదనియు వారి మతము. అద్వైతవాదులు ఆత్మ సగుణమని యొప్పుకొనరు. వారు దానిని నిర్గుణమందురు.

మొదట ద్వైతవాదులను గూర్చి చర్చింతమురండు. ఆత్మనుదాని యదృష్టము ననుసరించి వానిస్థితి మీ మ్రోల నివేదింతును. పిమ్మట వారికి విముఖమైన మార్గమునకు వత్తము. తదుపరి దాని నద్వైతవాదుల మతప్రకారమున సమర్థించుటకై ప్రయత్నింతము. ఈశరీరమునకును, మనస్సునకు నతీతమై వెలయు పదార్థము గావున మానవుని యీ యాత్మ నశింపక నిత్యమై ప్రకాశించుచుండు టావశ్యకము. ఇది ఆకాశము, ప్రాణము

తోఁగూడిన మిశ్రపదార్థమును గాదు. నశించునదనఁగా నష్ట
మైపోవునది. మిశ్రపదార్థములుమాత్రమే నశించుచుండును; మూ
లపదార్థమునశించుటయసంభవము. రెండుమూఁడుద్రవ్యములసం
యోగముచేఁగలిగినవస్తువుమిశ్రపదార్థము. అదియేతప్పకనష్టమ
గును. ఇతఱ యేపదార్థముచేతను మిశ్రమముకానిది మూలప
దార్థము. ఒక్క అదిమాత్రమే నష్టము కాఁజాలదు. కాఁబట్టి
దానికి నాశము లేదు. అది నిత్యము. అదియెల్లప్పుడును నిండియే
యున్నది. అదియెప్పుడును జన్మింపదు. దానికి జన్మము లేదు.
సృష్టియందలి ప్రతివస్తువు నొక మిశ్రమపధార్థమే ఏలయన:—
ఎప్పుడును యెవరును గాని నాస్తినుండి యస్తిపుట్టుట చూడరు
గదా! అనఁగా శూన్యమునుండి యేపదార్థము పుట్టఁజాలదు.
ఎల్లప్పుడును వర్తమానవస్తువులతోఁ గలసి నూతన రూపముల
దాల్చుచుండునదియే యీస్థూల ప్రపంచమని మనమెఱుంగుదు
ము, కాఁబట్టి మూలపధార్థమైన మానవునియాత్మ యెల్లప్పుడు
నుండును. ఈశరీరము నశించిన తరువాతఁగూడ నదియుండును.
దానికి నాశము లేదు. వేదాంతుల యభిప్రాయానుసారము
ఈశరీరము నష్టమైనతోడనే మానవునియొక్క బాహ్యశక్తులు
మనస్సునందుఁ బోయిచేరును. మనస్సు ప్రాణమందు లీనమైపో
వును. పిమ్మట నాప్రాణము మానవుని యాత్మయందైక్యమగు
ను, అప్పుడు మానవునియాత్మ వేరొకపదార్థ సమ్మేళనముచే
బయలు వెడలును. దీనినే దివ్యశరీరము, కారణశరీరము లేక
యాధ్యాత్మిక శరీరమందురు. లేక మీాయిష్టానుసారము దానిని
మఱేమైన యనుఁడు. ఈ శరీరమునందు మానవుని వాసన

లుండును. వాసనలనఁగా నేమి? ఈమనస్సునొక కొలనుగా భావించిన దానియందలి ప్రతిసంకల్పమును కొలనుయం దుప్పతిల్లునొక యలవలెనుండును. కొలనియందు లేచి వెంటనే నశించు తరంగములవలెనే ఇచ్ఛాతరంగములెల్లప్పుడును మనస్సునం దుదయించి నశించుచుండును, కాని యవి యెల్లప్పటికి నదృశ్యములు కాఁజాలవు. సూక్ష్మాతి సూక్ష్మములై పోవుచుండును. అయినను నవియన్నియు నిలచియుండి విచారించునపుడెల్లను మరల ప్రత్యక్షమగుచునేయుండును. జ్ఞప్తి లేక జ్ఞాపకము అనఁగా సూక్ష్మస్థితిలోనికి మారిన కొన్నియభిప్రాయములను తరంగములరూపమున వ్యక్తపఱుచునట్టి యొకశక్తి. ఈలాగుననే మనము విచారించు ప్రతియొకవస్తువును, మనచేఁజేయఁబడుప్రతియొక కర్మయు మనమనస్సునందు నాటుకొనియుండును. ఇవి యన్నియు నచ్చట సూక్ష్మరూపముననున్నవి. ఒకమనుష్యుఁడు దేహాంతమొందునప్పు డీశక్తులయొక్క సంఘీభావమంతయు నాతని మనస్సున గుమిగూడి ముందించుక సూక్ష్మ పదార్థములపై తన పనిని జేయుట కాధారమగును. మఱియు నాత్మసంకల్పములయొక్కయు, సూక్ష్మశరీరముయొక్కయు వసనమును ధరించి బయటికి వెడలును. ఈయాత్మయొక్క యదృష్టము ఈ భిన్నశక్తులన్నిఁటియొక్క క్రియాఫలితమువలన మార్గదర్శియగును. అది యేభిన్నశక్తుల వలన వ్యక్తమగును. ఆత్మకై మూఁడువిధములైన గమ్యస్థానములు గలవు.

అందాధ్యాత్మికాభివృద్ధియొక్క ఉచ్చసౌధాగ్రము నధిరోహించిన మానవులు మొదటివారు. వారు మృతినొందున

ఁడువారి యాత్మలు సూర్యకిరణములద్వారాపోయిసూర్యలోకమును జేరును. ఆలోకమునుండి చంద్రలోకమునందుఁ బ్రవేశించును. అచ్చటినుండి విద్యుల్లేఖముయొక్క భిన్నరూపములద్వారా వెళ్లుచుండును. అచ్చట నవి పూర్వముకంటె పుణ్యప్రదమైనలేక పవిత్రవంతమైన మఱియొక యాత్మతోఁ గూడును. ఆయాత్మ యీ నవీనాగంతుకాత్మకు మార్గదర్శకమై లోకములకెల్ల నూర్ధ్వలోకమనఁబడు బ్రహ్మలోకమును జేర్చును. అచ్చటనాయాత్మలకు సర్వశక్తిత్వ, సర్వవ్యాపకత్వ, సర్వజ్ఞత్వాదిలక్షణంబులుగలిగి కొంచె మించుమించుగ పరబ్రహ్మమును బోలినశక్తిగలవై యొప్పుచుండును. ద్వైతవాదుల యభిప్రాయానుసారము అవి యచ్చట నుండును. అద్వైతవాదుల మతానుసారమవి కల్పాంతమున ఆ సర్వవ్యాపకత్వమునం దైక్యమునొందును. ఏదోయొక కామ్యార్థము పుణ్యకర్మల నాచరించువారు రెండవవారు. ఈపుణ్యకర్మల ఫలితార్థము వారి యాత్మలు చంద్రలోకమునకుఁ బోవును. అచ్చట ననేక స్వర్గములు గలవు. అచ్చటవానికి దేవతాసంబంధమైన సూక్ష్మశరీరములులభించును దేవతలై యచ్చట నుందురు. చాలాకాలమువఱకు స్వర్గలోకసౌఖ్యముల ననుభవించు చుందురు. ఈ కాలము ముగిసినపిదప పూర్వకర్మలయొక్క ఫలితముచే నవిమరల భూమిమీఁదికి వచ్చును. అవి వాయువు, మేఘము మొదలగు నెల్లమండలములనుండి గడచి తుదకు వర్షధారలమూలమున భూమిమీఁదికి వచ్చును. అచ్చట నవి సస్యములతోఁగలియును, ఆసస్యములను మానవుఁడు భుజించి నూతనోపాధి నిర్మించుట కనువగు స్వాత్త్వమునొడ

గూర్చు సామర్థ్యమును సంపాందిచును. కడపటివారు అనఁగా మూఁడవ వారు లేక దుష్కర్ములు మృతినొందునప్పుడు భూత ప్రేతములగుదురు. ఈ భూమికిని, చంద్రలోకమునకును మధ్య నెక్కడనో నివసింతురు. కొందఱు మానవునకు లాభమును మఱికొందరు నష్టమును గలిగింతురు, అచ్చటఁ గొంతకాలముం డినపిదప వారును భూ మీఁదికి వచ్చి జంతువు లగుదురు. కొం తకాలము మృగోపాధియందు గడపినపిమ్మట వారు విముక్తి నొంది మరల మానవరూపమును దాల్తురు, ఈవిధమున ముక్తి నిఁగాంచు కర్మల నాచరించుటకై వారికి మరల నవకాశము చిక్కను. సంపూర్ణత్వమునొందిన మనుష్యుఁడును-మిగులకొంచ ముగాపాపమునిలువయుండినమానవుఁడునుసూర్యకిరణములద్వా రమున బ్రహ్మలోకమునుజేరును. స్వర్గలోకమునకుం జనునుద్దేశ ముతో నేదేని కర్మ నాచరించువారు మధ్యమ తరగతివారు వారు చంద్రలోకము ద్వారమున స్వర్గమును చేరుదురు. అచ్చ ట దేవతా శరీరములు బొందుదురు. అయినను వారును తిరిగి పురుషత్వము నొందవలసివచ్చును. పరిపూర్ణత్వము నొందుట కు మరల నొకయవకాశమొసంగఁబడును.

ఈభూమి కర్మభూమి .లేకకర్మలోకమనఁబడును. ఇచ్చట మాత్రమే మానవుఁడుసత్కర్మలుగాని దుష్కర్మలుగాని చేయు చున్నాఁడు. స్వర్గలోకము బొంద నిచ్ఛగల మానవుఁడు ఆయి చ్ఛాసంపూర్తికొఱకు సత్కర్మల నాచరించినచో నాతఁడు దేవ తయగును. అచ్చట మాత్రము నూతనకర్మలను జేయక భూమి పయింజేసిన సత్కర్మలఫలము ననుభవించుచుండును. ఈస్థ

ర్మలఫలము వ్యయపడినతోడనే తొలిజన్మమునందుజేసిన పాప
కర్మలఫలమాతని నావరించును. అదిమరల నాతని నీప్రపంచకము
నకుఁ దోడ్కొనివచ్చును. ఈలాగుననే భూత ప్రేత రూపములు
దాల్చిన మానవుఁ డా రూపముననే యుండి నూతనకర్మల నా
చరింపక గతించిన దుష్కర్మల పాపఫలము ననుభవించుచుం
డును. తరువాత మరల కొంతకాలమువఱకు నూతనకర్మ లేక
యేదోయొక జంతుశరీరమునందుండును. పిమ్మట నీనియమిత
కాలము గడచునప్పటికి మరల మానవుఁడగును. పుణ్యపాప
కర్మల ఫలితముల ననుభవించు స్థితులు నూతనకర్మల నాచరిం
చుట కనర్హములు. ఆసమయములు సుఖ దుఃఖముల ననుభ
వించుటకు మాత్రమే యనుకూలములై యుండును. ఏదేనియొక
పుణ్యకర్మగాని లేక పాపకర్మగాని చేయఁబడినప్పుడు వెంటనే
తత్ఫలము గోచరమగుచుండును. దృష్టాంతముగా జూడుడు:—
తన జీవితకాలమంతయు దుష్కర్మములచేఁ గడపిన యొకానొక
మనుష్యుఁడు ఒక్క సత్కర్మమును మాత్ర మాచరించిన యెడల
ఆపుణ్యఫలము తక్షణమే వ్యక్తమగును. ఆఫలము సంపూర్తి
యైనతోడనే పాపకర్మల పర్యవసానములు తమఫలితములఁజూ
పుచుండును. ఎవరు ప్రత్యేకములైన పుణ్యకర్మలను మఱియితర
మహాకార్యముల నాచరింతురో యెవని జీవితముసాధారణముగ
సత్ప్రవర్తనమువలన చక్కఁజేయఁబడియుండునో వారు దేవత
లగుదురు. కొంతకాలము దేవతాశరీరములందుండి దేవతాశక్తుల
యందలి సారముగ్రోలిదపవారు మానవత్వమును ధరింపవలసి
వచ్చును. ఈలాగున పుణ్యఫలము వ్యయపడినంతనేతొల్లిటిపాప

ములు తమకార్యతకరణముగావింప సిద్ధమగును. ఆకస్మికముగ దుష్కర్మాచరణ మొనరించినమానవులుసహితముభూత,ప్రేతశరీర ధారణము సేయ వలసివచ్చును. అతని పాప కర్మఫలము ద్వార మైనపిదప శేషించియాతని వెంటనంటియున్న యాకించిత్పుణ్య ఫలమాతనిని మరల మానవునిగ జేయును. బ్రహ్మలోకమునకు గలపునరావృత్తి రహితమార్గమే దేవయాన మనఁబడును. దేవయానమన పరబ్రహ్మమును జేరుమార్గము. స్వర్గలోకమునకు బోవుమార్గమును పితృయాన మనఁబడును. పితృమార్గమనఁగా పితరులవఱకుఁ బోవుమార్గము.

కాబట్టి వేదాంతతత్త్వము ననుసరించి మానవుఁడే యీ స్థూలపదార్థ సమిష్టియందలి పెద్దజీవజంతువు. దానిలోనన్నిఁటికన్న నీకర్మభూమియే ముఖ్యమైనది. ఏలయన:—పరిపూర్ణత్వమునొందుటకు ఇచ్చట నేమానవునికన్నిఁటికన్న నెక్కువయు, నుపయుక్తమగునట్టియు నవకాశము లనేకములు గలవు. అనిమిషులు, దేవతలు లేక వారిని మీరేమైనయనుఁడుమీకందరికిని మానవత్వమును ధరింపవలసియే యుండును. ఆతఁడు పరిపూర్ణత్వమును నొందవలసియున్న మానవజన్మమే యన్నిటికన్న నెక్కుడు ముఖ్యస్థానమును, విచిత్రమైన ప్రదేశమును మఱియు నపూర్వసమయమునై యున్నది.

మనమిప్పుడు తత్త్వముయొక్క రెండవ విధమునకు వత్తము. నేనిప్పటివఱకు నిరూపించిన యాత్మ కాంశముల నెల్లను బౌద్ధులు నిరాకరించి వారిట్లు చెప్పుదురు. "ఒకపదార్థమును ఆధారముగ (Substratum) అనఁగా శరీరము, మనస్సు

నకు, వెనుక ఆధారము (Background) కల్పించుటవలన
నేమిప్రయోజనము. మనసంకల్పములమూర్పునియేల విశ్వసింపఁ
గూడదు? శరీరము, మనస్సనెడు అవయవములను విడిచి యాత్మ
యనెడు మూఁడవ పదార్థము. నొప్పుకొను టేలయావశ్యకము?
ఇవిమంచి బలమైన హేతువులు, ఈయాక్షేపణము మిగుల
సయుక్తికము. బాహ్య పరిశోధనమున కవకాశమున్నంతవరకు
ఈయింద్రియ నిర్మాణ విషయమే (Organism) స్వయముగ
దమప్రశ్నమున కుత్తరమగుచుండుట మనము గాంచుచున్నాము.
మనలో కొంచమించుమించుగ ననేకులీప్రకాశమునిందుచూచు
చుండ "మరలనొక యాధారము, లేక పునాదివలె యాత్మ
యేల యావశ్యకము? అనఁగా శరీరము, మనస్సును గాక తదా
ధార భూతమైన (Back-ground) తృతీయపదార్థమేల యావశ్య
కము? శరీరము, మనస్సనెడు రెండువస్తువులు మాత్రమే కల
వనుకొనుఁడు. నిరంతరముమారు చుండునట్టి పదార్థ (Matter)
మనునది యేశరీర మనఁబడును. సంతతము ప్రవహించుచుండు
నట్టి చైతన్యత (Consciousness) లేక సంకల్పము అను
ప్రవాహము మనస్సనఁబడును. ఏవస్తువీరెంటికి మధ్య నేకత్వ
మును సృజించుచున్నది? నిశ్చయములో నీ యేకత్వమిచ్చుట
లేదనియే మనమందుము. ఇందుకు దృష్టాంతముగా నొక,
వెలుగుచుండిన దివియకోలను బుచ్చుకొని దానిని నీయెదుట
త్వరితగతిని గిరగిరం ద్రిప్పుము; అప్పుడు మీరగ్నియొక్క యొక
గోళాకారమును గాంతురు. ఈగోళము నిజముగాదు, కాని దివ్వి
యయొక్క క్రమమైననిరంతరచలనముచే నొక వలయాకారమే

ర్పడుచున్నది. ఈలాగుననే నీజీవితమునం దేకత్వము మిథ్య. నిరంతరరూపాంతరములఁ జెందుచున్న యొక పదార్థ సముదాయమిది. ఈపదార్థసముదాయమునంతను, మీరొక మిశ్రపదార్థమనవచ్చునేగాని వేరుగాదు; ఈలాగుననే మనస్సునుగలదు. ప్రతియొక సంకల్పము వేఱొకదానితో భేదపడియుండును. ఇవి వెనువెంట లేచుచున్న తరంగముల వంటివి. కావున వీనికి వెనుకనేకత్వము యొక్క భ్రాంతిఁ గలుగుచున్నది. ఇచ్చట యేదో యొక మూఁడవ వస్తువుంచుట నావశ్యకము. "ఈమనసు, శరీరములయొక స్థూలప్రపంచ వికారములే నిజమైన వస్తువులు. వీనికి వెనుకనే పదార్థమును లేదు" అనుబౌద్ధ మతాభిప్రాయమును ఆధునికులైన యనేకమతములవారును, తెగలవారునొప్పుకొనుటయు, నవలంబించుటయును మీరుకనుఁగొనుచున్నారు. వారు తమ యీ యభిప్రాయము, నూతన మనియు తమ పరిశోధితమనియు గర్వపడుచున్నారు.

బౌద్ధమతము వారి యభిప్రాయము సాధారణముగ నిట్లుండును "ఈప్రపంచము స్వయంపరిపూర్ణము. దీనికి వెనుక నాధారముగ మఱియొక వస్తువును సంకల్పించుట నావశ్యకము. ఇంద్రియముల ద్వారా గోచరమగుచున్నదియే యీప్రపంచము. ఈప్రపంచమొక వస్తువున కాధేయమనియు, వేఱొక పదార్థము దీని కాధారమనియు తలంచుట వ్యర్థము. ప్రతివస్తువయు గుణసమూహము. అయిన నివియన్నియు నిమిడియున్న వేఱొక కల్పితపదార్థము నొప్పుకొనుటేల యావశ్యకము? పదార్థములయొక్క యభిప్రాయము వాని పరంపరాజనిత రూపాంతర

గుణచిన్హములచేఁ బుట్టుచుండును; కాని వాని వెనుకస్థిరముగ నుండునచల పదార్థము వలనగాదు". ఇందలి కొన్ని హేతువు లెంతబలకరముగ నున్నవియో మనము జూచుచున్నాము. అవి మానవుని యొక్క సాధారణానుభవమువలననే తేట తెల్లమగును. లక్షలో నొకఁడైనను ఇంద్రియ జ్ఞానములేకనే వస్తువను గ్రహింపఁజాలడు. సాధారణముగ సృష్టియొక్క పరిణామమును, పరిభ్రమణమును సంయోగము నొందుచున్నదని యనేకులభిప్రాయపడుచున్నారు. సమస్తపదార్థములకును వెనుకనున్న యీ యచలమహా సముద్రదర్శనమును గావించిన వారు మనలో మిగులకొలఁదిమందియే యుందురు. మావద్దనది యెప్పుడును మహాతరంగసమోపేతమై యొప్పుచుండును; ఈస్థూలపదార్థ సముదాయమనునలల యొక్క తుపాను నుదయింపఁజేయుచు పొడసూపుచుండును. ఈలాగున మనము రెండభిప్రాయములఁ గనుఁగొనుచున్నాము. శరీరము మనస్సునకు వెనుకస్థిరమై, అచలమై, ఆధారమై యొప్పు పదార్థమొకటి కలదను విషయమొకటి; ఈస్థూలపదార్థ సమితియందు యేవస్తువును స్థిరమైనదియు, నచలమైనదియు లేదనుట రెండువవిషయము. ఇదియంతయు పరిణామమే. పరిణామము నొందక నిలుచునదే వస్తువును లేదు. ఈభేదముయొక్క వివరమును మనముముందు భాగమైన అద్వైతులవాదమునం జూతుము.

ఇఁక అద్వైత వాదుల యభిప్రాయమును జూతము. వారిట్లు చెప్పుదురు. అన్నిఁటికిని వెనుక పరిణామము నొందని యొక యాధారమైన (Back Ground) పదార్థ మున్నదను

నూహాయందు మాత్రము ద్వైతవాదులు సత్యమును దప్పు కున్నారు. అచలమైన పదార్థమొకటి యచ్చట నుండవలెనను మనము చలనమను అభిప్రాయమును గాని, లేక చలించు వస్తువునుగాని గ్రహింపఁజాలము. మన మొక వస్తువునకంటె తీవ్ర కంపనము చేయు మఱియొక పదార్థమును గ్రహింపఁ గలిగి నప్పుడు మాత్రమే యా మొదటి వస్తువుయొక్క సూక్ష్మచల నమును గ్రహింప గలుగుదుము. దీని కన్న నతిసూక్ష్మ చల నమును గాంచునప్పుడు ఆ మొదటి సూక్ష్మమునుగూడ తీవ్రమే యగును. ఈలాగుననే మనము నొకటి తరువాత నొకటి తుద వరకుఁ బరీక్షించుచుఁ బోయిన కడపట నెప్పటికిని చలింపని పదార్థ మొకటి యవశ్యకముగ నుండునని యొప్పుకొనక తప్పదు. మనకుఁ గోచర మగుచుండిన యీ స్థూల పదార్థ సమిష్టియంతయు నెప్పుడో యొకప్పుడు శాంతము, లేక నాశ నము లేక అచలముగా మారును. భిన్నములైన శక్తులన్నియు నేకమగును. అనఁగా నప్పుడేశక్తియుఁ బని చేయకుండును. సమాన భారము గలిగిన శక్తులు పరస్పరములై, అసమాన ములై, భిన్నములై యుండుటచేఁ గలుగు వైషమ్యము వలననే క్రమముగఁ దమ పనినిఁ జేయుచుండును. యీ స్థూలపదార్థ సముదాయ మెల్లప్పుడును మరల నా సమానత్వము లేక యేక త్వము నొందుటకైయే యతివేగముగ పరువులిడుచుండును. మన మొక (సత్యమును గాని లేక యది యేమైన గానిండు) దానిని నమ్మినప్పుడు దీనినిఁగూడ నమ్మవలసియే వచ్చును. చలనముచేయని పదార్థము లేదని ద్వైతవాదులు సిద్ధాంతము

సేయు నప్పుడు దానిని మన మొప్పుకొంటిమి. అది మిగుల సత్యము. కాని వారియొక్క 'ప్రతి పదార్థమున నొక యడుగు భాగము గలదు. అది శరీరమును, మనస్సునుగాక ఈరెంటికి నతీతమై యుండు' నను సిద్ధాంతము మాత్రము పొరబాటు. 'స్థూలపదార్థ సమిష్టియంతయు పరిణామముయొక్క యొక రాశి లేక సమూహము' అను నంతవరకు బౌద్ధమతవాదుల యభిప్రాయము మిగుల సత్యము. ఎంతవరకు 'నేను' స్థూలపదార్థ రాశికి భిన్నమై యుండునో, వెనుక నిలిచి ముందు వస్తువును వీక్షించుచుండునో, యెంతవరకు రెండు పదార్థములుండునో అనఁగా చూచునదియుఁ, జూడఁబడునదియు నుండునో, యంతవరకునుమనకుఁ బ్రపంచ మొకమార్పునియు, నదియెల్లప్పుడు మార్పునొందుచుండు ననియుఁ గోచరమగుచుండును. కాని నిజమారయ ఈ స్థూలపదార్థ రాశియందే, మార్పు నొందుటయు, మార్పు నొందకుండుటయు నను రెండు విషయములు నున్నవి. ఆత్మ, మనస్సు, మఱియు శరీరములను మూఁడును భిన్న పదార్థములనుట సరికాదు. కాఁబట్టి యింద్రియముల ద్వారా గోచరమగుచున్న యీపదార్థత్రయ నిర్మితమైన ప్రపంచము సైతము నొకటియే. శరీరము, మనస్సునకు గోచరమగుచుండు వస్తువును ఈరెంటికి నతీతమై వ్యక్తమగు పదార్థమును నొకటియే; కాని ఇవి మాత్ర మన్ని పదార్థములును గాఁజాలవు. శరీరమును జూచు మనుష్యుఁడు మనస్సును జూడఁజాలక పోవును. మనస్సును గాంచు మానవుని కాత్మయను పదార్థ మగోచరమగును. ఆత్మయను పదార్థమును గ్రహించు పురుషుని దృష్టి

నుండి శరీరము, మనస్సనెడు రెండువస్తువులు నశించును. చలనముం జూచు నాతడు సంపూర్ణమైన నిశ్చలత్వమునుజూడంజాలడు. నిశ్చలత్వమును జూచు వానియందు చలనము నశించును. ఒకానొక త్రాటిని పామని భావించునప్పుడు ఆభావము గలిగిన వానికి త్రాడను నభిప్రాయము మరుగుపడి పోవును, పిమ్మట నాతండు భ్రాంతినుండి విముక్తినొంది దానిని రజ్జువుగా గ్రహించు నప్పుడు సర్పమను నభిప్రాయము నాశము నొందును.

స్థూలపదార్థ సమిష్టినంతయు నొకేవస్తు వావరించి యుండును. అదియే నానారూపములవ్యక్తమగుచున్నది. ఈతానే, ఈయాత్మయే లేక ఈసత్త్వమేం (Sbestance) స్థూల పథార్థ సమితియందంతయునిండి యున్నది. ఈ ఆత్మను, లేక ఈ ద్రవ్యము (Substance) ను అద్వైతవాదుల పరిభాషయందు బ్రహ్మమందురు. అదియే నామరూపములచేత విభక్తమగుచుండుటంబట్టి భిన్నరూపముల వ్యక్తమగుచుండును. సముద్రముం జూడుడు నిజముగా నందలి యేతరంగమును దానిని విడిచి యుండదు. కాని యందు ప్రత్యక్షభేదమును జూపున దేది? అదియే నామరూపము. అనంగా తరంగము యొక్కరూపము. ఏనామమాత్రముచే మనము దానినితరంగమనుచున్నామో ఆవస్తువే దానిని సముద్రమునుండి విభజించుచున్నది. ఆనామరూపము నశించిన తోడనే మరలసముద్ర మెప్పటివలెనే నిలచియుండును. సముద్రమునకును తరంగమునకును మధ్యంగల ముఖ్యభేదము నెవరైన జూపంజాలుదురా? ఈలాగుననే ఈప్రపంచమంతయు నొక్కటే యస్తిత్వమునుగలిగియున్నను నామ, రూపము లీ

భిన్నభేదోత్పత్తిని గలిగించుచున్నవి. సూర్యుఁడు లక్ష నీటిబిందువులపై ప్రసరించియు, ప్రతిబొట్టునందును సంపూర్ణమైన యా సూర్యబింబము గోచరమగుచుండు లాగుననే యీ ఆత్మ, ఈ జీవుఁడుఁ ఈ ప్రాపంచిక యునికి, నామ, రూపముల నెడు అనేక బిందువులపై ప్రతిఫలించి యనేక రూపముల వ్యక్తమగుచుండును. అయిన నిజమారయ నిదియంతయు నొకటియే. అందు "నేను"ను లేదు; "నీవు"ను లేవు; అంతయు నేకమే. అంతయు 'నేనె' లేక యంతయు 'నీవయే' కాని ద్వైత అనఁగా రెండు అనునవి మాత్రము లేవు ఆ యభిప్రాయము తప్ప. మనము సాధారణముగాఁ జూచి గ్రహించు స్థూల ప్రపంచమంతయు తదజ్ఞానత లేక మాయయొక్క పర్యవసానము. పరిశోధించి చూచినకొలఁదిని మాన వునికి ద్వైతము కల్లయనియు, నద్వైతమే నిజమనియు భోధపడుచుండుటయేగాక నీ బ్రహ్మాండ మంతయు 'నేనే' యనియును నిరంతర పరిణామరాసియగు నీబ్రహ్మాండముయొక్క ప్రస్తుత స్థితియును, మఱియు నెల్లపరిణామములకును, గుణములకును విలక్షణమై వెలయు నిరంతర పవిత్రవంత పథార్థమునుఁ గూడ 'నేనే' యనియు తేటతెల్లమగుచుండును.

కావున 'నేను' మాత్రమే అనఁగా యొక్క ఆత్మ మాత్రమే యుండును. అదియే నిరంతర పవిత్రాత్మకమును, అఖండ పరిపూర్ణమునునై యుండును. అదియొకప్పుడు మార్పు నొందినదియు, మఱియుఁ బొందఁదగినదియుఁ గూడకాదు. అది యెప్పుడును పరిణామము నొందకుండును. ఈ ప్రాపంచిక భిన్న పరిణామములన్నియు నా యాత్మయందలి బాహ్యరూపములే.

నామరూపములే దానిపై నీకల్పనంతను రచించుచున్నవి. రూపమే తరంగమును సముద్రమునుండి వేరుపరచుచునది. తరంగము సమసిపోయిన దనుకొనుఁడు. అప్పుడేరూపమునిలిచియుండును.? ఏరూపమునుండదు. అదియు నదృశ్యమగును. తరంగముయొక్క యునికి బొత్తిగ సముద్రముయొక్క యస్తిత్వముపై నాధారపడియుండును. కానిసముద్రముయొక్క యునికి తరంగముయొక్క యునికి పై నాధారపడి యుండలేదు. తరంగము నిలచియుండువఱకును రూపము గూడ నిలచియుండును. అల సమసిపోవుకొలఁదిని రూపమదృశ్యము నొందుచుండును. అది నిలచియుండఁజాలదు. ఈనామరూపములు మాయయను పదార్థము యొక్క పర్యవసానము. ఈ మాయయే వ్యష్టినిర్మాణముఁ జేయుచు, నొండింటికి భిన్నత్వమునుఁ జూపుచున్నది. అయినను దీనియొక్క యస్తిత్వము మాయయొక్క గాని, రూపముయొక్క గాని యునికి యనుటకు నది యితఱ పదార్థము యొక్క యస్తిత్వముపై నాధారపడి యుండుటచే వీలు లేకున్నది. మఱియు తత్కల్పితములైన యనేకభిన్న రూపాంతరములను మనముఁ జూచుచుండుటచే దాని కస్తిత్వము లేదనుటకును నవకాశములేదు. అద్వైతమతాను సారము, ఈ మాయ, ఈఅజ్ఞానము, ఈనామరూపములే, దేశ, కాల, నిమిత్తములని చెప్పఁబడుచుండును. ఇవియే ఆయొక్క అనంతమైన పదార్థమునుండి యుత్పన్నమై, స్థూలపదార్థ సమితియొక్క భిన్న పరిణామములను మనకుఁ జూపుచున్నవి. వేయేల ఈసృష్టియంతయు నేకపదార్థమునుండి పుట్టినది. దీనికంతయు

నాధారభూతమైన నిత్యపదార్థమొక్కటియే యని, ధృఢనిశ్చయుఁడై యుండు వఱకును మానవుఁడు సన్మార్గగతుఁడై యుండును. రెండు నిత్యపదార్థములుండునని తలఁచునంతవఱకును, దృష్టాంతముగా:—ప్రకృతి, పురుషుఁడు. నాతఁడు పెడత్రోవనే యుండును. ఈవిషయమే మనకనుదినము శారీరకాధ్యాత్మిక మానసిక రూపముల వ్యక్తమగుచున్నది.

నేఁటియుపన్యాసముచే నేను, నీవు, సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, నక్షత్రములు, మున్నగునవెల్లను స్థూలద్రవ్య సముద్రమునందలి వివిధ బుద్బుదములయొక్క నామ రూపములని తేటపడినది. ఈ పదార్థమే పరిణామము నొందుచు ననవరతము నూతనరూపములఁ దాల్పఁ జేయుచుండును. నేఁటికిఁ గొన్ని నెలలక్రిందట సూర్యునియందుండిన శక్తియొక్క యొక పరమాణువు నేఁడు మానవునియందును, వేపొక జంతువునందును, యెల్లుండి యొక వృక్షమునందు నుండవచ్చును. అది యెల్లప్పుడు తారుమారగుచుండును. పదార్థము అనంతమైనట్టియు, అపారమైనట్టియు, నొకరాశి. అదియే నామరూపముల చేత భిన్నమై తోఁచును. ఒకపరమాణువు సూర్యుఁడనియు, రెండవది చంద్రుఁడనియు, మూఁడవది నక్షత్రమనియు, నాలవది మానవుఁడనియు, అయిదవది జంతువనియు, నాఱవది వృక్షమనియు ననఁబడుచుండును. ఈలాగుననే యెల్లనామములును కల్పితములే. స్థూలపదార్థ సమిష్టియంతయు పదార్థముయొక్క నిరంతర పరిణామమునొందు రాశివంటిది. కాఁబట్టి దీనికి మూలమేమియు లేదు. స్థూలపదార్థసమితి యే రెండవ

రూపమున నొక సంకల్ప మహాసముద్రము వంటిది. ఆసము ద్రమునందు మనలోని ప్రతిమానవుడును నొకబిందువు; లేక యంతర్భావమని యనిపించుకొనును. దానినే యొక ప్రత్యేక మనస్సందుము. నీవునుఁగూడ యొకమనస్సువే. నేనునుఁగూడఁ యొకమనస్సునే. ప్రతివస్తువయు నొకమనస్సే. ఎప్పుడు నేత్ర ము లీభ్రమనుండి పవిత్రతఁగాంచునో మనస్సు నిర్మలత నొం దునో, ఆస్థూలపదార్థ సమిష్టియే సత్యాసృష్టిచేఁ జూడఁబడునో అప్పుడే ఈఅనంతమై, అపారమై, నిత్యమై, పరిణామరహితమై, పవిత్రమై, అవినాశమై వెలయు సత్పదార్థము గోచరమగును.

మంచిది, ఈలాగుననే యగునేని వెనుక నుదహరింపఁ బడిన ద్వైతవాదుల త్రివిధ పరమావధులు అనఁగా మాన వుఁడు మృతినొందునప్పుడు స్వర్గాదియముక లోకములకు బోవుననుటయు, దుర్మార్గుఁడుభూత, ప్రేత, పశ్వాదిజన్మము లం దాల్చుననుటయు నేమగును? అద్వైతవాది యిట్లుచెప్పును. ఒకఁడు వచ్చుటయును లేదు; ఒకఁడుపోవుటయును లేదు. నీవెట్లు రాఁగలవు? నీవనంతముగదా? నీపోవుటకు స్థలమేది? ఒకపాఠ శాలయందు కొందఱు పసిబాలురు పరీక్షింపఁబడుచుండిరి. పృ చ్ఛకుఁడు తనయజ్ఞానముచే నాబాలురపై నానావిధములగు కఠిన ప్రశ్నములు వేయఁగడంగెను. అందొకటీ ప్రశ్నయు నుం డెను. భూమి ఒఁగి యేలపడకుండును? ఈప్రశ్నవలన భూమ్యా కర్షణ విషయముగాని లేక మఱియేదియో యొకవిద్యావిషైకి సూక్ష్మమునుగాని బాలుర హృదయ సీమలందు నాటఁజేయ వలయునని పృచ్ఛకుని యభిప్రాయము. ఆబాలుర యందనేకు

లా ప్రశ్నాభిప్రాయమునే గ్రహింపలేకుండిరి. తుదకందఱన్ని విధముల నుత్తరవుల నొసంగిరి. అందొక చురుకుఁదనము గలిగిన బాలుఁడు మాత్రము రెండవప్రశ్నా రూపమున దానికిట్లు త్తరువొసంగెను. అదివంగి యెక్కడపడి పోవును? ఈప్రశ్నము ముందా పృచ్ఛకుని ప్రశ్న నిష్ఫలమైయుండెను. ప్రపంచమునం దెవరును హెచ్చుతగ్గులుగ నుండరు. ఈయభిప్రాయమేదోయొక యధ్యాసమాత్రముననే గలుగుచుండును. ఈలాగుననె యాత్మికవిషయమునగూడ ననుకొనుఁడు. జనన మరణప్రశ్న మీకారణమున బొత్తిగ నిరర్థకము. పోవువాఁడెవఁడు? వచ్చువాఁడెవఁడు? నీవెచ్చట లేకున్నావు? నీవీసమయమున లేనిస్వర్గ మెచ్చటనున్నది. మానవుని యాత్మ సర్వవ్యాపకము. దీనికెచ్చటికి పోవలసి యుండును? మరెచ్చటికి పోగూడకుండును? అది సర్వాంతర్యామి; అన్నిప్రదేశములయందునుండును. కాఁబట్టి జీవితము, మరణము, స్వర్గము, సౌఖ్యము, నరకము మొదలగునవన్నియు పిల్లలస్వప్నములు. అఖండపరిపూర్ణుని ప్రోవల నివియన్నియు తక్షణమే యదృశ్యమునొందును. బ్రహ్మలోకము వఱకుంగల వైచిత్ర్యములన్నియు పరపూర్ణులగు జ్ఞానులకగుపడియే యదృశ్యమునొందును. పరిమితులగు అజ్ఞానులకొఱకే యవియన్నియు నిలచి యుండును,

అయిన నీప్రపంచమంతయు స్వర్గగమనము. జనన మరణములు మొదలుగాగల వన్నిఁటిని యేలవిశ్వసింపవలయును? నేనొక గ్రంథమును చదువుచున్నా ననుకొనుఁడు. ఒకపుట తరువాత వేరొకపుట చదువఁబడి త్రిప్పివేయఁబడుచున్నది. త్రిప్పు

వాఁడెవఁడు? వచ్చునదేది? పోవునదేది? పుస్తకముకాని నేను గాదు. ఈప్రకృతి యంతయు నాత్మయెదుట నొకపుస్తకము వలెనున్నది. ఒకపాఠము తరువాత వేరొకపాఠము చదువఁబడుచుండును. త్రిప్పివేయఁబడుచుండును. చదివి త్రిప్పివేయఁబడిన పిదప రాఁబడు ప్రతినవీన వ్యాసము నందును ప్రతిసారి యొక నూతన చమత్కారము గానఁబడుచుండును; కాని యాత్మమాత్ర మెల్లప్పుడు నొకటియేయై శాశ్వతముగనుండును. ఎల్లప్పుడు దశాంతరముం జెందునదీ ప్రకృతియే. కాని మానవునియందలి యాత్మమాత్రము రూపాంతరము నొందదు. జననమరణములు ప్రకృతియందుగాని యాత్మయందు లేవు. అయినను జ్ఞాన శూన్యులు తొట్రుపడుచుందురు. దృష్టాంతముగా మనము, భ్రాంతిచే సూర్యుఁడు తిరుగుచున్నాఁడు, కాని భూమి తిరుగుటలేదని తలంచుచున్నాము. తాదృశముననే చచ్చునది మనముగాని ప్రకృతిగాదని మనమభిప్రాయ పడుచున్నాము. కావున నిదియంతయు భ్రమ లేక భ్రాంతియే. మనమొక రైలుబండిలో ప్రయాణము సేయునప్పుడు పరుగిడునది భూమిగాని రైలుబండిగాదను భ్రాంతిఁగలుగులాగుననె జననమరణముల విషయమున గూడ భ్రమగలుగుచునే యుండును. మానవుని మనస్సొక ప్రత్యేకమయిన స్థితిని పొందు నప్పుడాతఁడీప్రపంచము నంతను భూమి, సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, నక్షత్రములుగఁ జూచును. మఱియు నీస్థితియందున్న వారందరుఁగూడ నీవస్తువులనే గాంచుచుందురు. నాకును నీకును మధ్య జీవితముయొక్క భిన్నములైన రూపములుగలవు. లక్షలకొలఁది జీవ

రాసులుండవచ్చును. కాని అవి మనలఁగాని, మనము వానినిఁగాని చూచుట లేదు. మనస్సుయొక్క సమానమైన స్థితియందున్న వానిని మాత్రమే మనము చూడఁగలుగు చున్నాము. వాయిద్యములన్నియు స్వరమునందేకమై మ్రోయునప్పుడొక్కటే రాగము వినబడుచుండియు, నించుక వానిస్వరముల తారుమారు చేసిన మాత్రముననే యొకటొక శబ్దమును మఱియొకటి మఱియొక శబ్దమును శబ్దించుచుండుటయే దీనికిఁ దార్కాణము.

ఈలాగుననే మానవుఁడను జంత్రముయొక్క సమాన స్వరముల క్రింద మీఁదు చేయుదుమేని పిమ్మట నొకమానవుఁడైనను కంటఁబడకుండును. మానవ ప్రపంచమంతయు మాటువడి పోవుచుండును. ఆస్థానమున మన ముంగట నూతన రంగము జూపట్టుచుండును. అదియే దేవతలకు దేవలోకమును, దుర్మార్గులకు భూత, ప్రేత, పిశాచ లోకమునై యుండనోపు. ఇవి యన్నియు నొకే ప్రపంచముయొక్క దశాంతరములు. ఈస్థూల పదార్థ సముదాయమే మానవ దృష్టిని జూచునప్పుడు భూమి, సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, నక్షత్రములు మున్నగు మఱెన్నెన్నియో వస్తుసముదాయరూపమున గోచరమగుచుండును. అదియే పాపదృష్టినిఁ గాంచు నప్పు డొక శిక్షాప్రదేశముగ గనఁబడుచుండును. స్వర్గమునకుఁ బోఁగోరు వారికి స్వర్గమే కానంబడును. ఈశ్వరుఁడు సింహాసనాసీనుండై పేరోలగముఁ దీర్చి యుండు ననియు, మన మాతని మ్రోలకుఁ జనునప్పు డచ్చట నిలిచి యుండి మన యావజ్జీవ మాతని స్తుతి, స్తోత్రములు సలుపుచుందు మనియు భావించు వారు మృతి

నొందు నప్పుడు వారి మనస్సు నందుండు భావములనే వారు జూతురు. ఈ ప్రపంచమే యొక విశాలమైన స్వర్గరూపమున పరిణామము నొందును. దాని చుట్టును సకల విధములైన పక్షులు, జీవజంతువులు సంచరింప వచ్చును. దేవతలు సింహాసనా సీనులై యుండనోపు. ఈస్వర్గములుగూడ మానవ నిర్మితములే. అద్వైతసిద్ధాంతానుసారము ద్వైతవాదు లొప్పుకొను నదంతయు బాగుగనే యుండును. కాని యవి యన్నియు వారిచే స్థాపింపబడిన పుక్కిటి పురాణములు, కథలును. ఈ లోకములు, పిశాచములు, దేవతలు, అవతారములు, పునర్జన్మములు మొదలైన వన్నియు కేవల కల్పనా కథలు. మానవుని జీవితము నీలాగుననే యున్నది. ఇవి యన్నియు కథలు. కల్పితములనుట మాత్రమే కాదు. కొంతవఱకివియు బాగుగనే యున్నవి. లోకు లెల్లప్పుడు నొక పెద్దలోపమును జేయుచుందురు. వారు దానిని చక్కఁగా గ్రహింపఁ జాలరు. మీఁదు మిక్కిలి యితరములైన విషయము లన్నిఁటిని కథలు, కల్పితము లందురు గాని, తమ స్థితి విషయమైన వాక్యముల నొప్పుకొనుట కిష్ట పడకుందురు. ఈ వ్యక్త మగు నదంతయు కేవలము కల్పితమే. మనము శరీరము లనుట సర్వాబద్ధము. అవి యిదివఱకైనవియును, ముందుకాఁ బోవునవియునుగూడ కావు. మనము సాధారణ మానవులనుటయు నిట్టిదే. ఈస్థూలపదార్థ సమిష్టికి మనమేస్రష్టకర్త నున్నాము. ఈశ్వరారాధనము సేయుటలో, నెల్లప్పుడు మనము మనయందు దాగియున్న ఆత్మనే పూజించుచున్నాము. నీవెల్లప్పుడు, నీమన

స్సునందు "నేనొక పాపాత్ముఁడను, దుర్మార్గుఁడను జన్మించితి"నని యనుకొనుచుండును. అదియొక మిక్కిలిపొరపాటు. తానుపాపాత్ముఁడైనవాఁడే యితరులను పాపాత్ములనుగ జూచును, భావించును. ఒకదొంగవచ్చి యొకబాలుని యెదుటనున్న మొహరీలనుదొంగిలించుకొని పోవుచున్నాఁడనుకొనుము. ఆబాలుని యెదుట నివియన్నియు సమానములే. ఆతనియంతస్సున దొంగలేదు కావున బయలను కూడ లేదు దుష్కర్మునకును, పాపాత్మునకును బయలను సహితము చెడుగేయుండును. పుణ్యాత్మునకట్లుకాదు. దుష్కర్ముఁడీ ప్రపంచమును, నరకమువలెజూచును; సద్ధర్ముఁడిందే స్వర్గమును గనును. అఖండపరిపూర్ణుఁడు దీనినే ఈశ్వరునిగ గ్రహించును. తనదృష్టినుండి భ్రమయను జవనిక తొలఁగిపోవునప్పుడు పవిత్రుఁడును, పుణ్యాత్ముఁడునగు మానవుఁడు తానదివఱకుఁ జూచుచుండు రంగమునే దశాంతరరూపమునఁ జూచుచుండును. మఱియు శతాబ్దములనుండి మానవునికిబ్బందిని గలిగించు దుస్స్వప్నములన్నియు నశించును. తనను తానే మనుష్యుఁడు పిశాచము, దేవతయనియు తానేస్వర్గము, నరకము, భూమి, యాకాశముల పైనుండువాఁడనియు భావించుమానవునికి తానే నిత్యమనియు, కాలము తనయందిమిడియుండునుగాని తాను కాలమునకు లోఁబడి యుండననియు ఎల్లస్వర్గములును తనయందడఁగియుండును గాని తానేస్వర్గమునందుండననియు మానవునిచే ననారతము పూజింపఁబడు నెల్లదేవతలును నాయందుండురుగాని నేనే దేవతకును లోఁబడియుండననియు మఱియు నేనే దేవతలు, రాక్షసులు, మానవులు, తిర్య

క్కలు, జడములు ఇత్యాదులకెల్లను నిర్మాణకుఁ డనియు, గ్రాహ్యమైపోవును. అప్పుడు తానే ఈస్వర్గముల కన్నింటి కంటె నున్నతుఁడనియు, కాలాతీతుఁడనియు, ఆకాశమున కంటె నెక్కుడు సర్వవ్యాపకుఁడనియు, మానవత్వముయొక్క నిశ్చయాంశమాతనికి విస్పష్టముగ కరతలామలకమగును. ఈలాగున మానవుఁడు స్వాతంత్ర్యుఁడును, నిర్భయుఁడు నగును. ఇప్పుడే అన్నిభ్రమలును, భ్రాంతులును తొలఁగిపోవును. అన్ని కష్టములు నదృశ్యములగును. ఎల్లభయములు నెల్లప్పటికిని తొలఁగిపోవును. జననభావము నశించును. తోడనే మరణ దుఃఖముగూడ ననామకమగును. దాని వెంటనే సౌఖ్యమును దూరమగును. భూమినాశనమగును. తోడనే స్వర్గము భ్రష్టమగును. శరీరము నష్టమగును. దాని వెంటనే మనస్స గోచరమగును. వేయేల ప్రపంచమంతయు నాతని దృష్టినుండి పతితమై నిశ్చలమగును. శక్తులయొక్క ఈ యన్వేషణము, చలనము, నిరంతరాకర్షణ మెల్లప్పటికై నిలిచిపోవును. శక్తి, పదార్థము, ప్రకృతియొక్క పరస్పరసంఘర్షణముచే ప్రకృతిస్వయముగానె స్వర్గము, భూమి, వృక్షములు, జంతువులు, మానవులు, దేవతల రూపమున వ్యక్తమగుచు, దశాంతరముల నొందుచు, అపారమును, అనంతమును, అఖండమును, పరిణామరహితమును నగు యస్తిత్వముగ నేర్పడును. జ్ఞాని ఈయస్తిత్వమును, తాను, నొకటియేయని తెలిసికొనుచున్నాఁడు. గగనభాగమున నానావర్ణములుగల మేఘశకలము లుత్పన్నములై కొండొక సేపటికి మరల నదృశ్యములగు లాగున భూమి, ఆకాశము, చం

ద్వేషము, వేదన, సౌఖ్యము, దుఃఖములనెడు యెల్లభావములును స్వప్నములును ఆత్మయనెడు ఆకాశము పైకి వచ్చుచుండును. కాని యవి యన్నియు నీలమును, అనంతమును, పరిణామ రహితమునైన ఆకాశమును మాత్రమునే విడిచి యదృశ్యములై పోవుచుండును. ఆకాశమెప్పుడును మార్పునొందునది కాదు. మనము పొరపాటుచే నాకాశము దశాంతరము నొందునని భావింతుము. ఈలాగుననే మనము అపవిత్రులమనియు, పరిమితులమనియు, భిన్నులమనియు భావించుటయుఁగూడ మన యవజ్ఞతయే. సత్యపురుషుఁడు మాత్రమా యేకమైన మూల పదార్థమే.

ఇప్పుడిచ్చట రెండు ప్రశ్నలుగలుగుచున్నవి. ఈ యంశమును అనుభవమునకుఁ దెచ్చుకొనుటసంభవమగునా? ఈ విషయమెంతవఱకు సిద్ధాంతికముగను, తాత్త్వికముగను నుండునో పరిశోధించుట సంభవించునా? సంభవించును. భ్రమను దమ తావునుండి యెల్లప్పటికిని దూరీకరింపఁజేసిన వారిప్పుడీ ప్రపంచమునందున్నారు. వారీయంశమును పరిశోధించి యనుభవమునకుఁ దెచ్చుకొనిన తక్షణమే మృతులగుచున్నారా? మన ముతలఁచు నంతటి త్వరితగతిని మృతులుగారు. రెండుచక్రములు ఒకయిరుసుతోఁ గలుపఁబడి సమానముగ నడుచును, గొడ్డలిచే నాయిరుసును దునుమాడి యందు నొక చక్రమును వేరుచేసి యూడ్చుకొనినను యా రెండవచక్రము మొదటివేగము వలన కొంతదూరము వెళ్ళి క్రిందపడును. ఈలాగుననే పవిత్రమును, పరిపూర్ణమునైన యీయునికి, అనఁగా యీ ఆత్మైక

చక్రము. ఈశరీరముయొక్కయు,మనస్సు యొక్కయు బాహ్యా శ్రమ రెండవ చక్రము. ఈరెండును కర్మయనెడు యినుసు వలన సంధింపఁబడియున్నవి. జ్ఞానమను గొడ్డలి యీరెంటికిని గల సంబంధమును నఱకివేయును. అంతట ఆత్మయను చక్రము ఆగిపోయి. నాకుగమనాగమనములు, జన్మ, మృత్యువులు గల వనియు నేనే యీ ప్రకృతి ననియు నాయందే కోఁకలును గల వనియు నభిప్రాయమును వీడి, నేనే పరిపూర్ణమును, పవిత్రము నని తెలిసికొనును. కాని శరీరము, మనస్సనెడు, రెండవచక్ర ముపై వెనుకటి కర్మఫలము కొంతమిగిలి యుండును. కావున అది తీరువఱకును దీనికిఁ గొంతకాలము జీవించి యుండవలసి వచ్చును. ఆకర్మఫలము తీరినతోడనే శరీరముః మనస్సును నశించును. అప్పుడు ఆత్మ స్వతంత్రముఁనొందును. పిమ్మట దానికి స్వర్గమునకుఁ బోవుటయు, తిరిగి వచ్చుటయు, బ్రహ్మలోకమునకుఁ గాని యంతకన్న మఱియే యితర యూర్ధ్వలోకమునకుఁ గాని పోవుటయు, తిరిగి వచ్చుటయు లేకుండును. దాని కెచ్చటికి వచ్చుట, మరెచ్చటికి బోవుట కలుగును? ఎవనికి, తన యీజీవితమునందే యిట్టి స్థితి గలు గునో, ఎవనికొకనిమునమైనను, సాధారణమైన యీప్రాపంచిక దృష్టిమారి సత్యత్వమువ్యక్తమగునో, యాతఁడు జీవన్ముక్తుఁడని పిలువఁబడును. వేదాంతముయొక్క గమ్యస్థానము ఈ జీవ న్ముక్తి నొందుటయే.

ఒకానొక సమయమున నేను పశ్చిమ హిందూ స్థాన మున, హిందూ మహాసముద్ర తీరమునందు, యెడారి మధ్య

మున ప్రయాణము చేయుచుంటిని. నేను చాల రోజులవఱ కెడారియందు కాలి ప్రయాణము చేసితిని. అందనుదినము నాకు నలు దిక్కుల నల్లనల్లన చలించు వృక్షములచే నావరించి తచ్ఛాయాపతనముచే నీటియందు గలుగు విచిత్ర వర్ణముల వెదజల్లు సుందర కాసారములం జూచు నప్పు డెల్లను యిట్టి సౌదర్య సమన్వితంబైన దేశమును లోకు లెడారియనుట యెట్లాయని నాకాశ్చర్యము గలుగుచుండెను. కొంచె మించు మించుగ నొక మాసమువఱకట్లే నేనందు విచిత్రములైన సరోవరములును, వృక్షములును, పూఁబొదరిండ్లను జూచుచు ప్రయాణము సేయుచుంటిని. ఒకానొకనాఁడు నాకు దప్పికైనందున నేను కొంచెము నీరుఁ ద్రావనెంచితిని. కావున నే నా నిర్మలమును, సౌందర్యము నైన సరస్సునకుం బోయితిని. నేను సమీపమున, కరుగు కొలఁదిని యవియదృశ్యములగుచుండెను. వెంటనే నాకవినాజీవితమంతయు చదువుచుండిన యెండమావు (మృగతృష్ణ) లని నామనస్సున జ్ఞప్తికి వచ్చెను. తోడనే నే నీ మాసమురోజుల నుండి యనుదినముఁ జూచునవన్నియు నెండమావులే కాని నేను వానిని గ్రహింప లేకుంటిననికూడ భావించితిని. రెండవరో జుదయమున మరలనేను నాప్రయాణము నారంభించునప్పుడు మరల నట్టి కాసారములే కనులఁ గట్టినట్లు గానుపించు చుండెను. గాని తోడనే నా కవి యెండమావులు గాని నిజమైన కాసారములు గావను భావముగూడ నుదయించెను. కాఁబట్టి మన యీ ప్రపంచపు స్థితియు నిట్టిదియే. మన మందఱమును ప్రపంచ

మను మృగతృష్ణను జూచుచునే రోజులు, నెలలు, వర్షములు ఇందు ప్రయాణము సేయుచు మృగతృష్ణయని గ్రహింపలేకున్నాము. ఒకప్పుడిది మనకుఁ గ్రాహ్యమగును. కాని శరీరము. తనపూర్వజన్మకృతఫల మనుభవించుట కుండవలసి యుండును, కావున నమ్మృగతృష్ణ మరల గోచర మగుచునే యుండును. మనము కర్మబద్ధులమై యుండువఱకును మన కీప్రపంచకముండును. పురుషుఁడు, స్త్రీ, పశువులు, సస్యములు, మన యనురాగములు, ధర్మములు అన్నియు మన వెంట నంటియే వచ్చును. కాని యంతశక్తిఁ గలిగియుండవు. నవీనజ్ఞానబలముచే కర్మయొక్క శక్తి నశించును. మఱియు తత్ఫలము పోవుచుండును. స్థితి బొత్తిగ మారును. దీనితోఁగూడ మనకు సత్యమునకును, అసత్యమునకునుగల తారతమ్యము తెలియఁబడెనను భావ ముదయించును. అప్పు డీప్రపంచము పూర్వప్రపంచము వలె నుండకుండును. అయిన నిందును కొంచెము సంశయము కలదు. తాము పాపపుణ్యముల కతీతులై యుందురు. కాఁబట్టి తమ రే నీతి చట్టములకు నిబద్ధులు గారు. తమయిష్టమే చట్టము. తమరు కోరు నదెల్లను జేయఁగలుగుదు రను విషయముల నొప్పుకొని చెప్పుచుండు వారిని మన మన్నిదేశము లందును జూచుచున్నాము. మేము నిబద్ధులము గాము. మేమే స్వయం బ్రహ్మము. మేము తలఁచు నదెల్లను జేయవచ్చును. అను బుద్ధిహీను లనేకుల, మీరీదేశమునందుఁ జూతురు. ఈ భావ మయుక్తము. ఆత్మమానసిక, శారీరక, నైతిక చట్టముల కతీతమై యుండు ననుట నిశ్చయమైయెనను, నీభావ మయుక్తమే.

స్మృతి (Law) నిబద్ధమై యుండునది నిర్బంధము. స్మృత్యాతీతమై వెలయునది స్వాతంత్ర్యము. మఱియు స్వేచ్ఛయే యాత్మయొక్క నిజస్వభావమై యున్నది. అదియే దానియొక్క జన్మహక్కు. ఆత్మయొక్క స్వేచ్ఛయే మానవుని బాహ్య స్వేచ్ఛారూపమున ప్రకృతి యను జవనిక ద్వారమున ప్రకాశించుచున్నది. నీ జీవితమునందలి ప్రతి నిమేషమును, నీవు స్వతంత్రుండవని భావింపుము. మనము స్వతంత్రులమని భావింపవలెను. మన మొక నిమిషమేనియు, జీవింపనుగాని, మాటలాడనుగాని, తుదకు శ్వాసంగొనను గాని చాలమనుట నిజమే; కాని వెంటనే మన మొక యంత్రమును బోలి యున్నామనియు, స్వతంత్రులము గామనియు నొకభావ ముదయించు చున్నది. ఇచ్చటే మాట సత్యము? స్వతంత్రభావ మొక భ్రమయా? ఒక పక్షమువారు స్వతంత్రభావ మొక భ్రమయని తలంచుచున్నారు. రెండవ పక్షమువారు బంధనము తలంపే భ్రమయందురు. ఇది యెట్లు సంభవించును? నిశ్చయముగా మనుష్యుడు స్వతంత్రుండు. సత్య మానవుడు స్వతంత్రుడే కాని మాయాపరిమితమగు నీప్రపంచమునందు వచ్చినప్పుడు అనగా నామరూప సహితుండగు నప్పు డాతడు పారతంత్ర్యము జెందుచున్నాడు. స్వతంత్రేచ్ఛ యొక కల్పనామము. ఇచ్ఛ యెన్నడును స్వతంత్రము కానేరదు. ఇదెట్లగును? సత్యపురుషుడు పరతంత్రము (బంధము) నకు లోబడినప్పుడుమాత్రమే ఇచ్ఛ గాని యంతకుంబూర్వము ఇచ్ఛయొక్క యునికి యుండదు. మానవేచ్ఛ బంధ సహితమైనది; కాని దానికిమూలమైన పదార్థము

మాత్రము శాశ్వత స్వాతంత్రము గలిగినది. కావున మన మిప్పుడు మానవ జీవితమును, దేవతా జీవితమును, భూమియందుగాని, స్వర్గమునందుగాని వాసముచేయువారి జీవితమును నిర్బంధమే యని యందుము. ఈ స్థితియందుఁగూడ మనప్రకృతి సిద్ధమైన స్వాతంత్ర్య చిన్నముమాత్రము నిలిచియే యుండును. జ్ఞానా, జానముచే మనము దానిఁ జేరవలయునని ప్రయత్నపడుచున్నా ము. తనసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునుబొందిన మానవుఁడొక చట్టముచే నేల నిర్బంధింపఁ బడగలుగును? ఈ ప్రపంచమే యాతనిది. కాఁబట్టి యీ ప్రపంచముయొక్క సిద్ధాంతము లేవి యు నాతని నిర్బంధింపఁజాలవు,

ఆతఁడేస్థూలపదార్థ సమిష్టియంతయుననిగాని లేక స్థూల పదార్థ సమిష్టియంతయు నాతఁడేయనిగాని లేక యాతనిదృష్టి యందీస్థూల పదార్థ సమితి లేదనిగాని చెప్పుము. అప్పుడుఆత నికి దేశభేదముగాని, లింగభేదముగాని యెట్లుకలుగును? ఆతఁ డు నేను పురుషుఁడననిగాని, స్త్రీననిగాని, బాలుఁడననిగాని, యేలచెప్ప గలుగును? ఈ మాటలన్నియు నసత్యములుగావా? ఇవియన్నియు నబద్ధములని యాతనికిఁదెలియును. అతఁడేలయివి పురుషస్వత్వములనియు, నివి స్త్రీస్వత్వములనియుఁ జెప్పఁజాలు ను? ఒకమనుష్యునకు హక్కులును లేవు. ఒకశరీరము వేరుపడి జీవింపను నేరదు. పురుషుఁడును లేడు, స్త్రీయును లేదు. ఆత్మకు లింగభేదము లేదు. అదిశాశ్వతముగా స్వచ్ఛమైనది; స్త్రీలింగ మునుగాని, పుం లింగమునుగానికాదు. అది నిరంతమును పవి త్రమైనదే. నేనీదేశముయొక్కగాని, లేక యితర దేశముయొక్క

గాని పురుషుఁడననిగాని స్త్రీననిగాని చెప్పుటయుఁగూడ నబద్ధమే నేను శరీరరూపమున దానిని ధరించియున్నాను. కాఁబట్టి ప్రపంచమంతయు నా దేశమే; ప్రపంచమంతయు నాయదియే. అయినను యీసమస్యల నొప్పుకొనుటకు సిద్ధముగ నుండియు మనచే నపవిత్రములనఁబడు పనులనుచేయుచున్నవారి నీ ప్రపంచమునందు మనమనేకులను జూచుచున్నాము. తోడనేవారిని మీరేల యీ యసత్కార్యములను చేయుచున్నారని మనమడుగునప్పుడు వారిట్లు మనకు సమాధానము చెప్పుదురు. మీ తలంపొక భ్రమయే; కాని మేముచేయునదిమాత్రము దుష్టమైనది కాదు. మేము దానిని తీర్మానించుటకు వలసినంత పరిశీలించితిమి. ఆపరిశీలనమిది.

మంచిచెడ్డల ననుసరించియే యాత్మవ్యక్తమగు చుండినను, సత్యమానవునకు, లేక ఆత్మకు చెడుగు మిగుల బాహ్యావరణముగను, మంచి సామీప్యావరణముగను నుండును. మానవుఁడు చెడుగనెడు బాహ్యావరణమును గడచువఱకును, మంచి యనెడు యంతరావరణమును జేరఁజాలడు. ఆతఁడీ యావరణ ద్వయమును గడచిన గాని, ఆత్మను జేరంజాలడు. ఆత్మను సమీపించిన మానవున కేసంబంధము మిగిలియుండును? ఇంచుక సంచితకర్మ యనఁగా జన్మాంతరముయొక్క కొంతఫలము మిగిలియుండును. అది మంచితో సంబంధమును గలిగియుండును. దుష్కర్మఫలము పూర్తిగ నశించువఱకును, జన్మాంతర దోషములు పూర్తిగ దహించువఱకును, ఈశ్వర దర్శనముగాని, తత్పరిశోధనముగాని,

లేక తదనుభవముగాని మానవున కసంభవము. కావున ఆత్మను జేరినవానికిని, ఈశ్వరత్వమును గ్రహించిన వానికిని వాని జన్మాంతరము నందలి సత్ఫలముల యొక్కయు, సత్కర్మలయొక్కయు శేషము వెంటనంటి యుండును. ఆతఁడు జీవించియుండినను, ఎడతెగక కృషిసల్పుచుండినను సత్కార్యములనే చేయుచుండును. ఆతనినోరు సర్వజనోపయోగమునకే మాట్లాడుచుండును. ఆతని హస్తములు పుణ్యకార్యములనే చేయుచుండును. ఆతని మస్తిష్కమెప్పుడును సద్భావములనే తలపోయుచుండును. ఆతఁడెచ్చటికిఁ బోయినను ఆతనియునికియే పవిత్రవంతముగను, పావనముగను పూజనీయముగ నుండును; ఆతఁడు స్వయముగా పావనమూర్తియై వెలయుచుండును. అట్టి పురుషుఁడెచ్చటి కేగినను తనదర్శన మాత్రముననే యెట్టిపాతి పాపునైనను జ్ఞానిగఁజేయును. ఆతఁడు నోటవచింపకపోయినను ఆతని రూపమే మానవునకు పుణ్యప్రదమగును. అట్టివారు చెడుకార్యములం జేయుదురా? దుష్కర్మాచరణమొనరింతురా? నోట వచించుటకును, ఈశ్వరానుభవమునకును భూమ్యాకాశాంతరము గలదని మీరుజ్ఞప్తియుంచుకొనుఁడు! చెప్పుటకు ప్రతి జ్ఞానశూన్యుఁడును చెప్పఁగలుగును. చిలుకలును పలుకును. పలుకులు వేఱు; ఈశ్వరానుభవము వేఱు.

తత్వములు, సిద్ధాంతములు, హేతువులు, వాదోపవాదములు, గ్రంథములు, దేవళములు, జాతిమత విభేదములు ఈంగాటి మఱియెన్నెన్నియో విషయములన్నియు, తమతమ స్థానముల మంచివియే. కాని ఈశ్వరానుభవ

ముకలుగు నప్పుడు మాత్రమువియు నదృశ్యములగును. ఉదా హరణార్థ మొక్క విషయముఁ దిలకింపుడు. దేశపటములు పెం చివియేమైనను నీవు స్వయముగా నాదేశమును గాంచిన పిమ్మ ట పటమునందుఁ జూచునప్పుడు నీవందెంతయో భేదమును జూతువు. ఈలాగుననే ఈశ్వరానుభవజ్ఞులకు, ఈశ్వరత్వమును బోధించుటకును, మనమునగాఢముగ నాటుకొలుపుటకును తర్కమును, బుద్ధివ్యవసాయమును, దృష్టాంతములును; అనవస రములు. వేదాంతులీ విషయము హస్తామలకమువలె నిక్కమైన యొప్పుననియును, నీవునిలచి యీవిషయమిట్లుండునని చెప్పఁ జాలుదువనియు నుడువుచున్నారు. కావున ఈశ్వరానుభవము గలిగిన మానవులు నిలచి ఆత్మయిట్లుండునని చెప్పజాలరు. నీవు వారితో సంవత్సరములకొలఁదిగ వాదించినను వారు నీమా టను పాటింగొనక చిఱునగవు నవ్వుచు నీవాదమును వారి పిల్లల పలుకులవలె చూతురు. వారుపిల్లల [illegible]. వారు యీశ్వరుని కనుఁగొని దానిచే వారు పరిపూర్ణులై యుండుచు న్నారు. నీవొక దేశమును జూచితి వనుకొనుము. వేఱొకవా డొకడే తెంచి యాదేశముయొక్క యునికియే [illegible] లేదనినీతో వాదము సలిపిన, వాఁడెంత సహేతుకముగ వాదించినను నీమనసటువైపు లొంగక యాదేశము [illegible] ర్హుండని స్పష్టముగ నుడువుచుండును. ఈలాగుననే ఈశ్వరాను భవము నొందిన పురుషుఁడు ప్రాపంచిక [illegible] వాదములు. సూక్ష్మాతిసూక్ష్మము లన్నింటిని [illegible] భావించును. అనుభవమే మతముయొక్క ప్రాణము; [illegible]

మూలము. మతము పరిశోధింపఁ బడఁదగును. నీవు తెలిసి
కొనుటకు సిద్ధముగ నున్నావా? నీవుదీనిని పరిశోధింపనెంతువా?
నీవు ప్రయత్నింతువేని తెలిసికొందువు. అప్పుడు నీవు నిశ్చయ
మతాత్మకుఁడ వగుదువు, నీవు అనుభవజ్ఞుఁడవగువఱకు నీకును,
నిరీశ్వరవాదికిని యేమియు భేదముండఁజాలదు. కొంతవఱకు
నిరీశ్వరవాదియే శ్రేష్టుఁడనిచెప్పిన బాగుండును. కాని యెవఁడు
మతమునందు నమ్మకము గలవాఁడై, యనుభవప్రయత్నము
సల్పకుండునో వాఁడసత్యుఁడును, అనృతుఁడునగును.

ఆవెనుకటి రెండవ ప్రశ్నమిది. ఈశ్వరానుభవము కలి
గిన పిదప నేమగును? అనునదికూడ తెలియవలయును. మన
మీ యేకత్వము నంతను తెలిసి కొంటిమి. అనఁగా మే మొ
క్కటే యనంతమైన పదార్థమని తెలిసికొంటి మనుకొనుఁడు.
మఱియు మనమీ యాత్మయే సర్వ సృష్టియనిగూడ పరిశోధిం
చితిమనియు,నీసృష్టియే తన్నుఁదాను ఈభిన్నావస్థలనుండు స్థూల
పదార్థసమితి రూపమున వ్యక్తపరుచు చుండుననియు ననుకొ
నుఁడు. అయిన నటుపిమ్మట మన మేమగుదుము? నిర్వ్యాపార
త్వ మొందుదుమా? ఒకచో నొదిగియుండి యచ్చటనే విశ్ర
మించి మృతినొందుదుమా? దీనిచే ప్రపంచమున కెట్టిలాభము
కలుగును? ఇది యా వెనుకటి ప్రశ్నయే. ఆతఁడు ప్రపంచమున
కేల రావలయును? తదాగమనమున కేదేని కారణముండునా?
యనునదియే ముఖ్యవిషయము. దీనివలని యాశయమేమి?
దీని వలన విశ్వమున కేమి ప్రయోజనము? యని ప్రతిపురుఁ
షుఁడును ప్రశ్నింపవచ్చును. ఒక బాలుఁడు మిఠాయిని మెచ్చు

కొనుననియు, నీవువిద్యాశాస్త్రవిషయిక పరిశోధనము నుత్సాహముమీర చేయుచుంటివనియు ననుకొనుము. ఆబాలుఁడు నిన్ను నీచేయుపని వలన మిఠాయివచ్చునా? యని ప్రశ్నించును. రాదని నీవు ప్రత్యుత్తర మొసంగుదువు. బాలుఁడు తిరిగి దీని వలన నేమిప్రయోజనము? అని ప్రశ్న చేయును. ఈలాగుననే మనుష్యులు నిలచి దీనివలన ప్రపంచమున కేమిఫలము? అనుచుందురు. దీనివలన ధనము లభించునా ? లభింపదు. మరల దీనిలో నేమిగలదు? ప్రపంచమున కుపకారము సేయుట యందు మత పరిశీలనముఁగూడ లోకమున కన్ని విధము లైన లాభములను గలుగఁజేయుచున్నదని లోకు లభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఒక్క యేకత్వము మాత్రమే యని మనకు, వ్యక్తమైన పిదప ప్రేమ సాగర మింకి నిర్జలమై పోవుననియు జీవితమునందలి ప్రతివస్తువయుఁ బోవుచుండుననియు, మనము ప్రేమించు యెల్లవస్తువులును ఈజన్మమునందును, రాఁబోవు జన్మములయందునుగూడ మనకై వినాశము నొందుననియు జనులు భీతావహులగుచున్నారు. తనస్థితిపై లేశమాత్రమై నను దృష్టిని సారించి విచారించిన మానవు లీప్రపంచమునం దన్నిఁటికంటెను మహోత్కృష్ట కార్యములఁ జేసిరనియును, లోకులభిప్రాయపడు చుండవచ్చును. తాను ప్రేమించు వస్తువు నీచమైనదియు, అనృత మైనదియు, నాశమొందు నదియుఁ గాదని తెలిసికొనినప్పుడే మనుష్యుఁడు నిశ్చయమైన మోహాతిరేకముచే ప్రేమించును. మానవుఁ డాతఁడు ప్రేమించు వస్తువొక మృత్కళేబరము కాక

యిదియే నిశ్చయమైన ఈశ్వరుఁడని గ్రహించునప్పుడే, దానిని నిశ్చయము, నిర్మలమునైన ప్రేమతోఁ జూచును. స్త్రీ తన పెనిమిటి నెక్కుడు మోహించుటచే నామె యాతఁడే స్వయంభువని తలంచును. భర్తకు భార్యయం దెక్కుడగు ననురాగము గలుగునప్పు డాతఁడు ఆ భార్యనె యీశ్వర సదృశముగ నెన్నును. తల్లి తన పుత్రుల నెక్కువ మక్కువతోఁ జూచునప్పు డామె వారినే భగవంతునిగఁ దలపోయును. తనకు ద్వేషాతిద్వేషుఁడైన వానినిఁ గూడ ప్రేమించెనేని యాద్వేషియె వాఁడీశ్వరసదృశముగఁ దెలియును. ఒకజ్ఞానిని మోహించు నాతనికా జ్ఞానియె పరబ్రహ్మమను నమ్మకము కలుగును. ఆ మనుష్యుఁడే యొక పాపాతిపాపుఁడైన వానినిఁ గూడ ప్రేమించెనేని యాపాపాత్మునియందె యాతఁడా పరబ్రహ్మమును కనుఁగొనును. అట్టివాఁడె ఈ విశ్వము నుఱ్ఱూతలూపఁజాలును. ఏలయన:—ఆతనియందు స్వార్థము పోవుచు నాస్థానమును పరార్థమను పరబ్రహ్మము పొదుకొనియుండును. అతని ప్రేమాంబు విశ్వమంతయు భిన్నావస్థం దాల్పఁగలదు. దుఃఖభాగులుగను, కష్టజీవులుగను జేయు వస్తుసమూహ మంతయు అదృశ్యమగుచుండును. మనోసంబంధమగు పోరాటములన్నియు నశించును. అనుదినమొక్క కబళమునకై కలహములు, జగడములు, పోట్లాటలు జరుగుచుండునట్టి చెఱసాలకు మారె ప్రపంచము మనకొక మహానందదాయకమైన క్రీడారంగమగును. ఈ ప్రపంచమప్పుడంతయు రామణీయమై యొప్పును. అట్టివారు మాత్రమే నిలిచి ఈ ప్రపంచమెంతయు రమణీయమై యున్నదని చెప్పఁగలుగుదురు.

అట్టివారికే సాధారణముగ నీప్రపంచము మంచిదని చెప్పు వాక్కుగలిగియుండును. ఈ పరిశోధనమువలన విశ్వమునకెంత యు నధికమయిన మేలుకలుగును. ప్రపంచవృత్తము వాదోప వాదములతోడను, యుక్తిప్రయుక్తులతోడను గూడి సాగుచుం డుటకు బదులుగ మానవులెల్లరును నేఁడా బ్రహ్మాండాత్మకమయిన ఈశ్వరత్వముయొక్క యొక యంశము నైనను కనుఁగొనినచో వెంటనె రూపాంతరము నొందును. తగవులు కలహములకు మారెల్లయెడల సౌఖ్యప్రదమగును. మనల నిర్బంధపఱచుచున్న నిరర్థకమును, నిష్ప్రయోజనమును, ఆటవికము నైన యుద్రేక ము, ప్రతి మానవునినుండి తొలఁగి వేరై విశ్వమునుండి వీడువడి పోవుచుండును. దానితోడనే యెల్లయాశలుచు, ఓర్వలేమియు, మత్సరతయు మున్నగు నెల్లచెడుగులును నిరంతరము నదృశ్య ములగును. ప్రపంచమునందలి మానవులెల్లరును దేవతలగుదురు. పిమ్మట నీప్రపంచమే స్వర్గమగును. దేవతలు దేవతలతో నాటలాడు నప్పుడును, దేవతలు దేవతలతో వ్యవ హారములు సలుపు నప్పుడును, దేవతలు దేవతలనే ప్రేమించు నప్పుడును నేచెడుగులు శేషింపఁజాలి యుండును? ఈశ్వరానుభ వమువలన గలుగుమహాప్రయోజన మిదియే మీరు మీసంఘ మున గాంచు ప్రతిపదార్థమును పరాంతరము నొంది రెండవ రూపము దాల్చును; పిమ్మట మీకు మానవుని విషయమైన దురూహయే జనింపకుండును. ఇదియే గొప్పదైన యొకటి ప్రయోజనము. మరల మీరెప్పుడును తప్పుచేసిన స్త్రీని గాని పురుషునిగాని నీచమైనదృష్టిని జూడకుందురు. నారీమణులారా!

పాపము రాత్రులయందు వీధిని సంచరించెడు బీదస్త్రీలను మీరు నీచమైన దృష్టితోఁ జూడకుందురు గాక. వారి యందును మీరాయీశ్వరునే జూతురు. మీకోర్వ్వలేమి గాని, శిక్ష యను భావముగాని జనింపకుండును. ఆభావములన్నియు నశించును. మరియు నప్పుడే ప్రేమ యపారమగును. ఆప్రేమ సాధనమే యన్యసాధనాపేక్ష లేక మానవజాతిని క్రమమైన మార్గమున నడుపం జాలును.

ఈ ప్రపంచమునందలి స్త్రీపురుషులలో నొక కోట్యంశమైనను-జనులు నిలచి కొన్ని నిముసములకై యో మానవులలారా! ఓ జంతువులారా!! ఓప్రాణాధారులారా!!! మీరందఱు నీశ్వరులే యనియు, నా చిన్మయమూర్తియగు సృష్టికర్త యొక్క బాహ్యరూపములే యనియు పలుకుదురేని విశ్వమంతయు నొక యరగంటలో మార్పు నొందును. ప్రతిదేశము నందలి జనులును, ప్రతికోశమునందు వెదజల్లు నీచము, ఓర్వ్వలేమి, కలహము మున్నగు దుర్గుణబీజములెల్లను నశించి సర్వము బ్రహ్మమయమనియు, వారు చూచునదియు, స్పృశించునదియు గూడ నదియే యనియు తలంచుచుందురు. నీలో చెడుగు లేనప్పుడు నీవేల చెడుగును చూడఁగలవు? దొంగ నీ మనోమయ కోశమున లేనప్పుడు నీవు వాని నేల చూడగలుగుదువు. నీవు స్వయముగ హంతకుఁడవు గానంత వఱకు నీ వేల హంతకుని జూడఁ జాలుదువు? నీవు సద్ధర్ముఁడ వగుదేని చెడుగులు తమంతతామే నీమానసిక సీమనుండి తరలుచుందును. ఈలాగుననే యెల్ల ప్రపంచమును మారిపోవును. సంఘ

ముసకిది యొక మహోపయోగము. హింసా దేశములో ప్రా
చీన కాలమునలో కులయభిప్రాయములివియే. వారువీని చేకట్టుకుని
నడుచుకొనుచుండిరి. గురువు లేకాంతము స్వీకరించుటచేతను
పరదేశపు దండయాత్రల వలనను నీభావములు వ్యాప్తమొందఁ
జాలకుండెను. అయినను, నివియొక మహోత్కృష్టములు. వీని
నాచరణయందునిచిన, మానవుఁడ ఖండ సచ్చిదానందమైన
యీశ్వరపదవిని బొందును. ఈలాటి యొక్క జ్ఞాని సహవాసము
చే నాజీవితమంతయు మార్పుఁజెందినది. ఆవిషయము ([illegible]
వను నుపన్యాసమున) నేనురాఁబోవు నాదివారము నుపన్యసిం
తును. ఈభావము లన్నియు ప్రపంచమునందు వ్యాప్తమగు
నప్పుడా వెనుకటి కాలముకూడ రావచ్చును. మఠములందుం
డుటకును, పండితులకడ వేదాంత గ్రంథములు పఠించి కీర్తి
నొందుటకును, జాతిమతబంధములకు లోనైయుండుటకును,
పండిత ప్రముఖులకు శిష్యులై శుశ్రూషయొనర్చుటకు [illegible]
నీభావబీజములన్నియు జ్ఞానాజ్ఞాన, పండిత, పామర, స్త్రీ
పురుష, బాలురందఱియొక్క సమిష్టియాత్మయగు [illegible]
యొక్క విశాల వక్షస్థలమున దట్టముగ నాటబడెను. [illegible]
ప్రాపంచిక వాతావరణమును ఛేదించును; మనము [illegible]
వాయువునందే ప్రతితరంగమునందును "నేను [illegible]"
తత్త్వమసి యను మహావాక్యమును వ్యక్తపరచుచున్నది.

మఱియు, లక్ష్యోపలక్షుల సూర్య, చంద్రాదులతోఁ గూడిన యీస్థూల పదార్థసమిష్టియంతయు మాటలాడఁజాలు ప్రతిపదార్థరూపమున నైకకంఠ్యముగ "నీవుఁగూడనదియే" తత్త్వమసి యని చెప్పును

ఓం తత్సత్,